

ONTWERP PROJECTPLAN WATERWET, REALISEREN SLENKEN SPIEKPOLDER EN HERSTEL SLENK KRANENKOLK

Waterschap Drents Overijsselse Delta

1 JUNI 2021

Het afdelingshoofd Vergunningen, handhaving en grondzaken van het Waterschap Drents Overijsselse Delta besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, namens het dagelijks bestuur het onderhavige projectplan vast te stellen.(*)

Zwolle, 7 juli 2021 D. Roze

(* Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid tot vaststelling van dit projectplan gedelegeerd bij besluit van 4 januari 2016. Dit besluit is gepubliceerd op www.overheid.nl in het Waterschapsblad van 11 januari 2016, jaargang 2016. Vervolgens is via mandaat en ondermandaat genoemd afdelingshoofd bevoegd geworden.)

Contactpersoon

ILSE VERBEEK
Adviseur Landelijk Gebied

M +316 2706 0176
E ilse.verbeek@landschapoverijssel.nl

Landschap Overijssel
Huis "de Horte"

Poppenallee 39
7722 KW Dalfsen
T 0529 - 401 731

INHOUDSOPGAVE

DEEL I: PROJECTBESCHRIJVING	6
1 INLEIDING	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Raakvlak: Natura 2000 en KRW Zwarte water	6
1.3 Begrenzing en huidige functies	7
2 BESCHRIJVING VAN DE WATERSTAATSWERKEN	9
2.1 Slenken Spiekpolder	9
2.2 Slenk Kranenkolk	11
2.3 Overige maatregelen	12
3 BESCHIKBAARHEID GRONDEN	15
4 EFFECTEN	16
4.1 Bodem	16
4.2 Archeologie	17
4.3 Niet-Gesprongen Explosieven	17
4.4 Ecologie	18
4.5 Hydrologie	19
4.6 Rivierkundige effecten	21
4.7 Waterveiligheid	22
4.8 Landbouw	23
5 UITVOERING	24
6 VOORZIENINGEN	26
6.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan	26
6.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering	26
6.3 Stikstof	26
6.4 Financieel nadeel	26

7	LEgger, BEHEER EN ONDERHOUD	27
7.1	Legger	27
7.2	Beheer en onderhoud	27
8	SAMENWERKING	28
	DEEL II: VERANTWOORDING	29
9	VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING	29
9.1	Voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en – schaarste	29
9.2	Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen	30
9.3	Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem	31
9.4	Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet	31
10	VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID	32
10.1	Toets beleid waterschap	32
10.2	Toets overig beleid	32
10.3	Verantwoording van de keuzes in het project	32
10.4	Benodigde vergunningen en meldingen	32
	DEEL III: RECHTSBESCHERMING	34

BIJLAGEN

BIJLAGE A KRW-EISEN	35
BIJLAGE B NGE-CONFLICTLOCATIES IN BUITENLANDEN LANGENHOLTE	36
BIJLAGE C ONTWERPUITGANGSPUNTEN	37
BIJLAGE D BERICHT GEEN VERGUNNING-/ONTHEFFINGPLICHT VOOR DEZE KRW-MAATREGELEN	38
BIJLAGE E MEMO RIVIERKUNDIGE ONDERBOUWING KRW VECHT	39
BIJLAGE F MEMO RIVIERKUNDIGE ONDERBOUWING KRW ZWARTE WATER EN NATURA 2000	40
BIJLAGE G MEMO ONDERBOUWING WATERVEILIGHEID	41
BIJLAGE H ONTWERP AUTOCAD-TEKENINGEN	42
COLOFON	43

DEEL I: PROJECTBESCHRIJVING

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Landschap Overijssel is eigenaar van de gronden bij de slenk Kranenkolk, Buitenlanden Langenholte en gedeeltelijk van de gronden in de Spiekpolder. Het realiseren van de slenken Spiekpolder en herstellen van de slenk Kranenkolk maken onderdeel uit van de KRW-opgave Vecht. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is bedoeld om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa op orde te brengen. De maatregelen beschreven in dit Ontwerp Projectplan zijn ter bevordering van de KRW-doelstellingen van dit deel van de Vecht (KRW-watertype R7: langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei).

De maatregelen betreffen de aanleg en verbreding van enkele slenken die in verbinding staan met de Vecht en de aanleg van natuurvriendelijk oevers. In de Spiekpolder wordt de duiker – die het water inlaat vanuit de Vecht – lager aangelegd dan nu het geval is. Hierdoor kan er een frequentere periodieke overstroming ontstaan. Het doel is om het gebied geschikt te maken als foerageer- en habitatgebied voor de KRW-doelsoorten. Gidssoorten zijn de kwabaal, zeelt, grote modderkruiper en bittervoorn. Bijlage A geeft de KRW-eisen van deze doelsoorten weer.

Aan de hand van de KRW-maatregelen wordt tevens invulling gegeven aan natuurherstel voor Natura 2000. De uiterwaarden zijn onderdeel van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. De aanpassingen in het watersysteem bieden meer broed- en foerageergebied voor beschermde soorten en het vergroot kansen voor het habitatype Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) (H6510B). Delen van het projectgebied zijn aangewezen voor dit habitatype. Bijvoorbeeld de soorten wilde kievitsbloem, grote vossenstaart en gulden boterbloem zijn belangrijke soorten voor dit habitatype en komen nu in kleine aantallen in het gebied voor. De hogere inundatiefrequentie en inundatieduur in de Spiekpolder vergroot het gebied waarin de wilde kievitsbloem zich kan vestigen en manifesteren.

Bij de inrichting is er ook rekening gehouden met de recreatieve meekoppelkansen en de landschappelijke inpassing van het ontwerp. De Spiekpolder heeft een historisch cultuurlandschap waarin meer rechte lijnstructuren voorkomen. Het gebied rond de toekomstige slenk Kranenkolk heeft een natuurfunctie waarbij variatie en gradiënten tussen nat en droog meer voorkomt.

1.2 Raakvlak: Natura 2000 en KRW Zwarte water

De uitvoering van de maatregelen rond de Kranenkolk en in de Spiekpolder is gekoppeld aan maatregelen aan de westkant van Buitenlanden Langenholte en in het meer zuidelijk gelegen Holtenbroekdijk¹, in de uiterwaarden van het Zwarte Water. In deze gebieden worden Natura 2000- en KRW Zwarte Water-maatregelen uitgevoerd. De gelijktijdige uitvoering van de KRW- en Natura-2000-maatregelen levert in de projecten een synergievoordeel op. Het ontwerp voor de slenken Spiekpolder en slenk Kranenkolk is in lijn met de projecten van Buitenlanden Langeholte en Holtenbroekdijk. Landschap Overijssel, provincie Overijssel, waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD) en Rijkswaterstaat (RWS) voeren zo gezamenlijk het plan uit. Zie Figuur 1 voor de ligging van de deelgebieden en de beheerders van het betreffende deelgebied.

Voor de maatregelen vanuit Natura 2000 en KRW Zwarte Water in het westelijke deel van Buitenlanden Langenholte wordt een apart projectplan opgesteld. Voorliggend projectplan Waterwet betreft alle maatregelen die plaatsvinden binnen het beheergebied van het WDOD.

In dit projectplan staan de deelgebieden Kranenkolk (als onderdeel van Buitenlanden Langenholte) en Spiekpolder centraal. Daarnaast zijn de maatregelen vanuit Natura 2000 en KRW Zwarte Water, die vallen binnen de beheergrenzen van WDOD, onderdeel van het projectplan.

¹ Holtenbroekdijk is in enkele eerder opgestelde rapporten aangegeven als Dijklanden. De naam is op verzoek van de gemeente veranderd om verwarring met het andere binnendijkse Dijklanden te voorkomen.

Figuur 1: De ligging van de projectgrenzen met gearceerd de waterbeheerder van het gebied. Bron van de begrenzing beheergebied RWS en WDOD is ruimtelijke plannen.

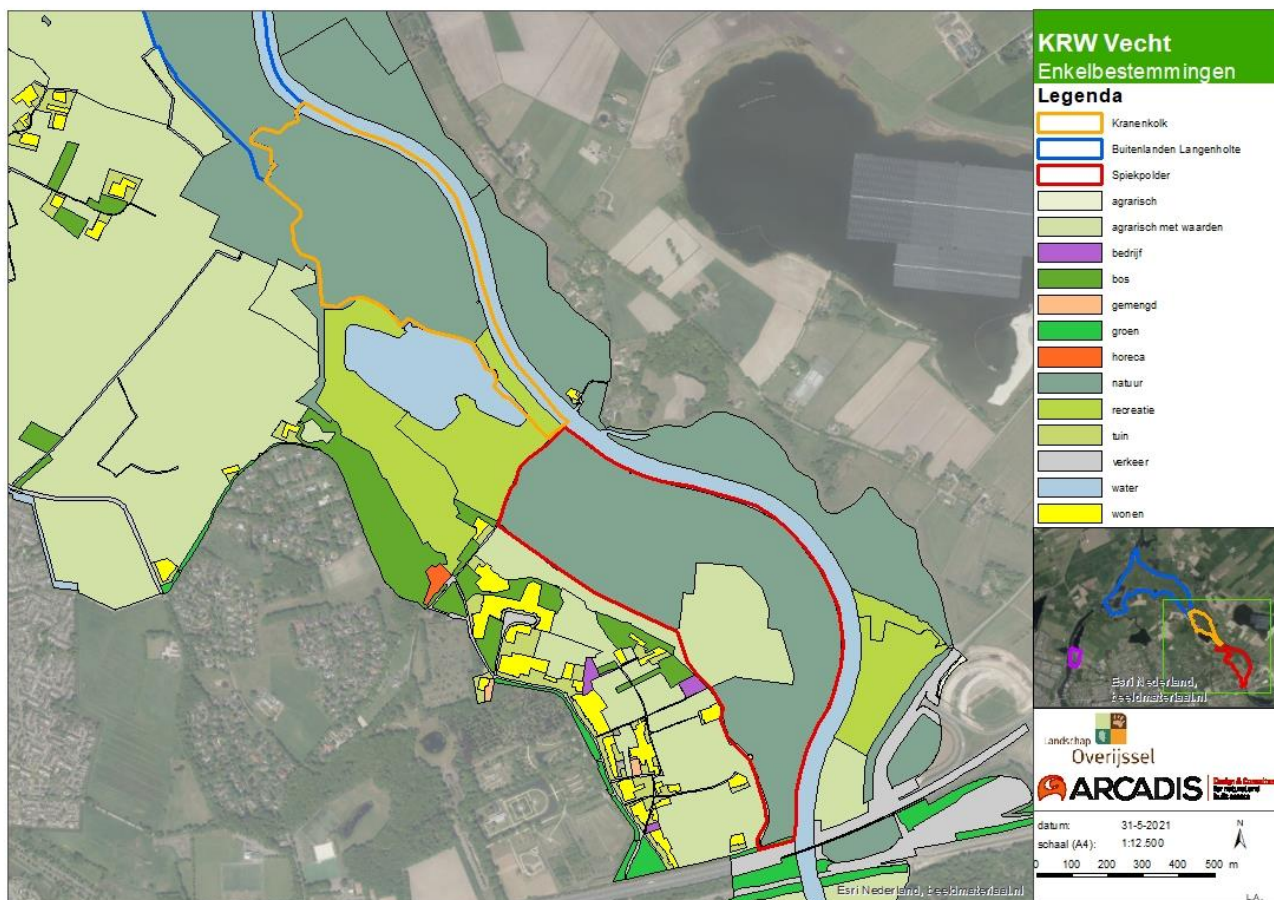
1.3 Begrenzing en huidige functies

De deelgebieden liggen ten noordoosten van Zwolle aan de Overijsselse Vecht. De deelgebieden Spiekpolder en Kranenkolk liggen in een buitendijks gebied. Vandaar hebben de watergangen geen waterafvoerende functie en geldt er geen NBW-normering op het gebied. Het beheer van de gebieden valt onder het waterschap Drents Overijsselse Delta. Beide deelgebieden vallen onder het stroomgebied van de Vecht en het deelstroomgebied Vecht - Zwarte Water. Het peil dat gehanteerd wordt is -0,20 en -0,4 m NAP.

De huidige Kranenkolk, onderdeel van Buitenlanden Langenholte, staat in open verbinding met de Vecht waarbij het water in oostelijke richting door een bestaande watergang wordt afgevoerd. Het maaiveld varieert ongeveer van +0,5 m NAP tot 0 m NAP. Het gebied is volledig in bezit van Landschap Overijssel en karakteriseert zich door de vele kolken en de daarbij voorkomende natuurwaarden. De oude meander in het gebied, die verschillende kolken verbindt, wordt opgeschoond en verbreed. Net buiten de projectgrens ligt de Agnietenplas, waar recreatie plaatsvindt. De slenk wordt bewust niet met de Agnietenplas verbonden in verband met de zwemwaterkwaliteit van deze plas. De oostkant van Buitenlanden Langenholte inundeert bij hoge waterstanden van de Vecht via onder andere de open verbinding van de huidige Kranenkolk met de Vecht.

De Spiekpolder ligt ten zuiden van de Kranenkolk en heeft meer het uiterlijk van een traditionele polder waar landbouw wordt bedreven. Deels is de enkelbestemming agrarische gronden met een natuurwaarde van toepassing, deels is het natuur. Het huidige slotenpatroon is strak. De Spiekpolder wordt aan de kant van de Vecht begrensd door een zomerdijk (ongeveer +0,75 m NAP variërend tot +1,7 m NAP). Het water wordt van de Vecht ingelaten door middel van een inlaat. Deze bestaat op dit moment uit een klepduiker waarvan de onderzijde dijk op -0,39 m NAP ligt.

In dit gebied ligt het maaiveld gemiddeld op +0,10 m NAP met de lagere delen op +0,01 m NAP. Het gebied is in het bezit van Landschap Overijssel, provincie Overijssel en een particulier. Figuur 2 geeft de bestemming in het gebied aan.

Figuur 2: Projectgebieden Spiekpolder en Kranenkolk met de enkelbestemmingen. Bron van de enkelbestemmingen is ruimtelijke plannen.

2 BESCHRIJVING VAN DE WATERSTAATSWERKEN

In het project worden de watergangen aangepast. Er vindt een verbreding plaats van de huidige watergang en er worden natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. De ligging van de watergangen blijft dus hetzelfde. In bijlage H zijn de AutoCAD-tekeningen van het ontwerp opgenomen.

2.1 Slenken Spijkpolder

Figuur 3 geeft de tweetal slenken weer die binnen het deelgebied Spijkpolder worden gerealiseerd (zie Figuur 3). De gekoppelde slenken liggen parallel aan elkaar en zijn verbonden met de Overijsselsche Vecht via een duiker of vergrendelbare klepduiker. De onderbouwing van de keuze voor het type kunstwerken is afhankelijk van de diverse belangen in de polder en verder uitgelicht in paragraaf 4.5. De dimensies van de slenken worden weergegeven in Tabel 1.

De huidige aanvoersloot vanuit de Vecht wordt verbreed tot een bodembreedte van 5 meter en voorzien van natuurvriendelijke oevers met een gemiddelde taludhelling van 1:3 meter. De diepte van de aanvoersloot wordt gemiddeld -1,30 m NAP.

Beide slenken krijgen een bodembreedte van gemiddeld 5 meter met variërende taluds. Om een redelijk strakke structuur te houden in het landschap is het merendeel van de taluds 1/3 in beide slenken. Op enkele locaties zijn flauwere taluds mogelijk. De diepte van de slenken varieert tussen de -0,6 m NAP en -1,30 m NAP. Doel is om ondiepe, permanent watervoerende delen langs en in de slenk te realiseren. Dit bevordert de begroeiing in de slenk wat gunstig voor de gidssoorten grote modderkruiper, kwabaal en bittervoorn voor beschutting tegen concurrerende soorten.²

In de oever van de Vecht wordt de duiker op -0.1 m NAP aangebracht om zo te voorkomen dat in de zomer de slenken droog komen te staan. Wanneer in een slenk droogstand optreedt, is dat nadelig voor o.a. de vestiging van verschillende vissoorten en zorgt dit voor sterfte onder jonge kwabalen en grote modderkruipers. De hoogte van de duiker is bepaald op de gemiddelde waterstanden van de Vecht. Figuur 4 illustreert de waterstanden van de Vecht 2 kilometer boven de Spijkpolder. Door de duiker op -0.1 m NAP aan te leggen, stromen de slenken niet leeg en is er voldoende water voor de gidssoorten om te verblijven tot het water in de Vecht weer stijgt.

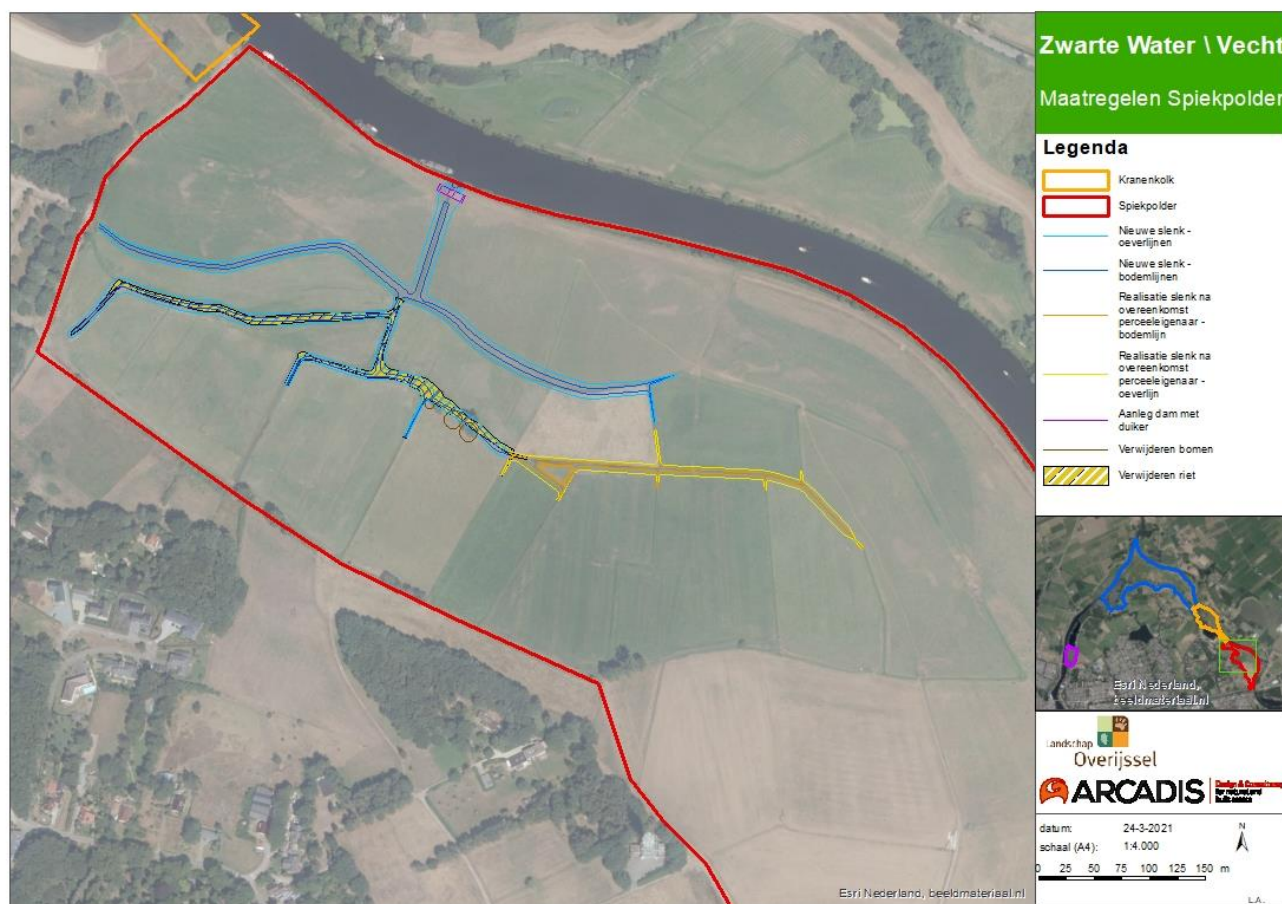
De duiker komt te liggen in een dam om landbouwverkeer en beheer van de omliggende percelen te faciliteren. Daarnaast vormt de dam een doorgang van het wandelpad.

Overige maatregelen

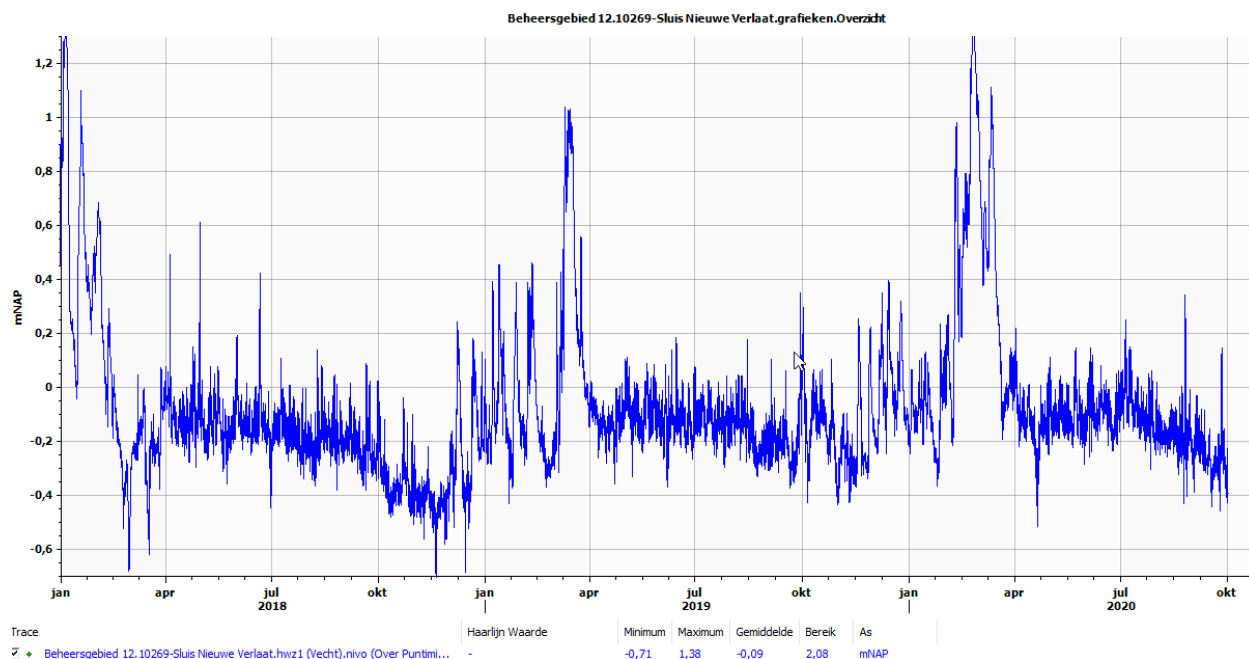
Meekoppelkans - Wandelpad langs de Vecht

In combinatie met dit project wordt er een voetpad langs de Vecht van ca. 1.700 m aangelegd. Hiervoor worden geen verhardingen of halfverhardingen gebruikt, maar worden routemarkeringen en overstappen/klaphekken geplaatst.

² Het rapport Ontwerputgangspunten in Buitenlanden Langenholte, Holtenbroekerdijk en Spijkpolder vormt de basis voor de uitgewerkte ontwerpen voor de slenk Kranenkolk en slenken Spijkpolder (Landschap Overijssel, 2020).

Figuur 3: Realisatie slenken Spijkpolder

Figuur 4: De waterstanden in de Vecht tussen januari 2018 en oktober 2020. De meetgegevens zijn van een meetpunt 2 kilometer boven de Spijkpolder en representatief voor de waterstanden bij de inlaat.

Tabel 1: De KRW-maatregelen voornemens in Spiekpolder

Nr.	Maatregel	Breedte	Maximale diepte
1	Verbreden van de aanvoersloot	Bodembreedte: 5 m	-1,30 m NAP
2	Aanleg van NVO langs de aanvoersloot	Talud: 1:3	
3	Verbreden van bestaande sloten voor ontwikkeling van de noordelijke slenk	Bodembreedte: min 2 m	-1,30 m NAP
4	Aanleg van NVO langs de zuidelijke slenk	Talud: 1:3	
5	Verbreden van bestaande sloten voor ontwikkeling van de zuidelijke slenk	Bodembreedte: min 2 m	-1,30 m NAP
6	Aanleg van NVO langs de noordelijke slenk	Talud: 1:3 – 1:10	
7	Aanleg dam met duiker of vergrendelbare klepduiker (ondergrens van de duiker; -0.10 m NAP)		-0,10 m NAP

2.2 Slenk Kranenkolk

Tussen de huidige Kranenkolk en de Agnietenplas ligt een oude, deels verlande, meander die verschillende kolken met elkaar verbindt. Voor de realisatie van KRW-doelen wordt deze oude meander opgeschoond en verbreed (zie Figuur 5). De dimensies van de slenk worden weergegeven in Tabel 2. Droogstand in deze slenk zal niet leiden tot vissterfte aangezien de kolken gedurende het jaar watervoerend blijven, ongeacht de waterstanden in de Vecht. Wel is met de waterdiepte van de slenk rekening gehouden met de waterstanden in de Vecht.

Figuur 5: Herstel slenk Kranenkolk

Tabel 2: De KRW-maatregelen voornemens in Kranenkolk.

Nr.	Maatregel	Breedte	Maximale diepte
1	Verbreden van de slenk	Bodembreedte: 2 m	-1,30 m NAP
2	Aanleg van NVO langs de slenk	Talud variërend (1:3m – 1:10m)	

2.3 Overige maatregelen

Maatregelen KRW Vecht

Voor uitvoering van de maatregelen en later beheer van de gebieden rond de slenk Kranenkolk en slenken Spijkpolder worden de volgende overige maatregelen uitgevoerd:

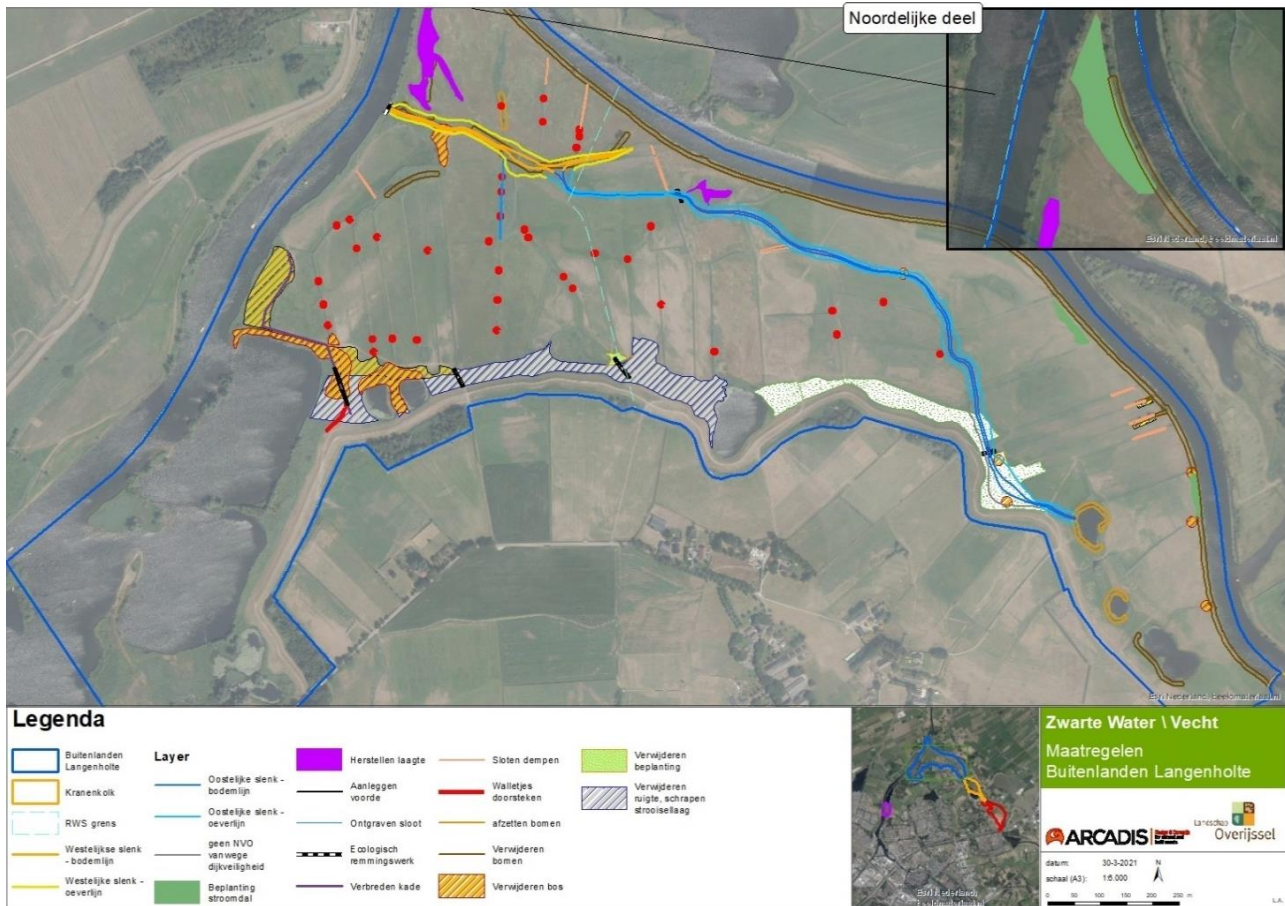
- verwijderen opgaande begroeiing;
- aanbrengen dam met duiker;
- dam in een verlande watergang aanleggen.

Maatregelen Natura 2000 en KRW Zwarte Water

Naast de KRW-opgave voor de Vecht worden er ook maatregelen in het kader van Natura 2000 en KRW Zwarte Water gerealiseerd. Deze maatregelen worden getroffen in het deelgebied Buitenlanden Langenholte. Figuur 6 geeft hiervan een overzicht. De maatregelen zijn gericht op verbetering van de inundatie en uitstroombmogelijkheden van rivier- en regenwater en aanleg van twee slenken. Binnen het beheergebied van het waterschap worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- verbreden bestaande slenk (westelijke slenk). Slechts een zeer klein deel valt binnen het beheergebied van het waterschap;
- aanleggen nieuwe slenk (oostelijke slenk). Deze valt wel grotendeels binnen het beheergebied van het waterschap;
- strooisellaag verwijderen (als onderdeel van het herstellen van de liezen);
- slootstructuur herstellen;
- verwijderen greppel (nabij de nieuwe oostelijke slenk);
- kade ontgraven;
- verwijderen houtige begroeiing;
- stuwen verwijderen en/of vervangen;
- duikers vervangen;
- aanleggen van twee voordes;
- schrapen en plaggen rietland.

Een nadere beschrijving van de maatregelen is te vinden in het inrichtingsplan voor Buitenlanden Langenholte (Landschap Overijssel, 2019). In Figuur 6 is een kaart opgenomen met de maatregelen voor Buitenlanden Langenholte.

Figuur 6: De maatregelen in Buitenlanden Langenholte die in het kader van Natura 2000 en KRW Zwarte Water worden gerealiseerd. Bron van de begrenzing beheergebied RWS is ruimtelijke plannen.

De Natura 2000-maatregelen in Buitenlanden Langenholte moeten zorgen voor een snellere en kortere overstrooming en betere afvoer van rivier- en regenwater. De standplaatsfactoren voor glanshaver- en vossenstaarthooilanden verbeteren daardoor. In Buitenlanden Langenholte komt een grote oppervlakte aan kievitsbloemen voor. Deze beschermde soort is voor de verspreiding afhankelijk van een beperkte overstroomingsduur door de rivier. Door de maatregelen voor slenken met natuurvriendelijke oevers en de hydrologische maatregelen voor de glanshaver- en vossenstaarthooilanden te combineren, ontstaat een gebied met een betere waterhuishouding en snellere overstroomings- en afvoercapaciteit. Dit heeft zowel voor de Natura 2000-doelen als voor de KRW-doelen meerwaarde. De maatregelen in het slotenstelsel in Buitenlanden Langenholte worden uitgevoerd vanuit Natura 2000, maar juist de verbinding tussen de slenken en de sloten, herstel van de liezen en aantakken van de slenk op de waterplas met weidevogels geeft meerwaarde voor bijvoorbeeld de grote modderkruiper en de kwabaal in verband met de voortplanting.

Het ontwerp is recent aangepast na overleg met het waterschap over de waterveiligheid in relatie tot de maatregelen. De oostelijke slenk komt relatief dicht bij de waterkering, en valt deels ook binnen de veiligheidszone van de waterkering. In het ontwerp is daarom voor een deel geen natuurvriendelijke oever te vinden aan de kant van de waterkering, daar waar de slenk binnen 56 m van de waterkering ligt. De oever van de bestaande sloot wordt gehandhaafd. Daarnaast wordt de slenk over ditzelfde traject niet verdiept, maar wordt de huidige slootdiepte gehandhaafd. Enkel aan de kant van de uiterwaarden wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd. De onderbouwing hiervan is te vinden in bijlage G.

Om te zorgen dat de oever niet erodeert en de veiligheid van de waterkering in gevaar komt, is het van belang dat de begroeiing aanwezig blijft, ook in de toekomst. In het beheer- en onderhoudsplan dient opgenomen te worden dat in één jaar ofwel het watervoerende deel ofwel de rietoevers gemaaid mogen worden, maar nooit beide tegelijk in één jaar, inclusief de achterliggende reden.

Maatregelen dijkveiligheid in Holtenbroekerdijk

Ten zuidwesten van Buitenlanden Langenholte in de uiterwaarden van het Zwarte Water ligt Holtenbroekerdijk. In dit gebied wordt onder andere een slenk met natuurvriendelijke oevers aangelegd. Deze maatregelen liggen niet in het beheergebied van WDOD, maar in het beheergebied van RWS. Echter, de naastgelegen dijk is wel in beheer van het waterschap. Enkel voor het aspect veiligheid is dit van belang (zie paragraaf 4.7).

3 BESCHIKBAARHEID GRONDEN

De eigenaren van de gronden in de Spijkpolder zijn: Landschap Overijssel, provincie Overijssel en een particulier. De ideeën en een eerdere versie van het ontwerp zijn reeds besproken met gebruikers van de aangrenzende percelen. Provincie Overijssel heeft recent enkele percelen in eigendom verworven. Dit betreft onder andere de percelen rond de aanvoersloot. De provincie heeft deze gronden aangekocht met het doel om natuur te ontwikkelen. Naast eigendommen van provincie Overijssel en Stichting Landschap Overijssel zijn er ook nog een paar percelen in particulier eigendom. In Figuur 3 is zichtbaar dat het projectgebied in tweeën is gedeeld. Het oostelijke deel van de zuidelijke slenk wordt enkel gerealiseerd indien overeenstemming met de betreffende eigenaar wordt bereikt. Gezien eerdere gesprekken met deze eigenaar is Stichting Landschap Overijssel positief. Daarnaast wordt rekening gehouden met mogelijke effecten van de wijziging van de inlaatdrempel op het agrarisch gebruik van de percelen. Eén van de percelen in particulier eigendom heeft nog steeds de bestemming Agrarisch met waarden – natuur en landschap. Met de eigenaar van dit perceel wordt afgestemd in welke periode een open verbinding van de Spijkpolder met de Vecht gerealiseerd kan worden. Als het gehele jaar inundatie mogelijk is, wordt een duiker aangelegd. Indien een periode in de zomer de open verbinding met de Vecht niet wenselijk is vanuit landbouwkundig oogpunt wordt een vergrendelbare klepduiker aangelegd. De onderbouwing van deze alternatieven is in paragraaf 4.5 beschreven.

Het deelgebied Kranenkolk is onderdeel van Buitenlanden Langenholte en in zijn geheel in bezit van Landschap Overijssel.

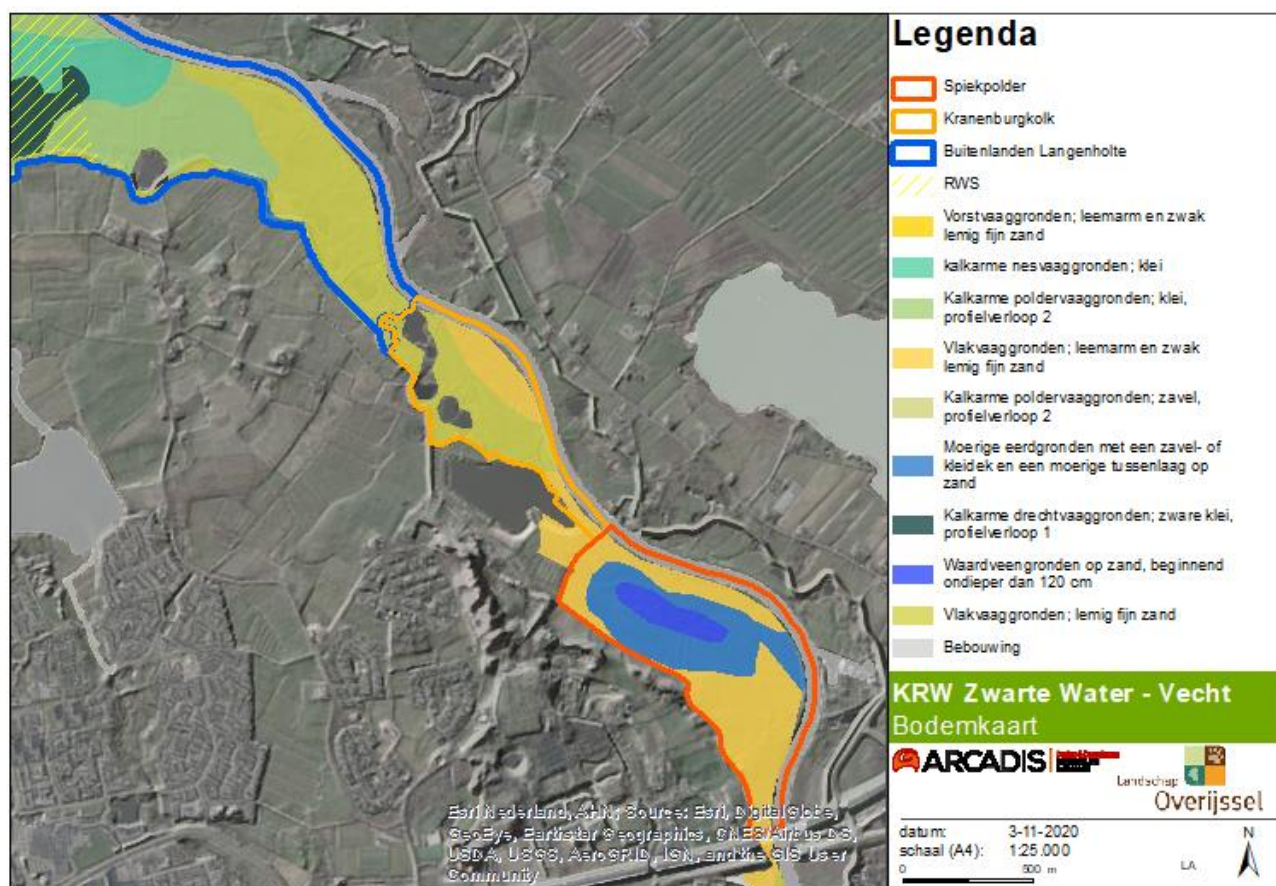
4 EFFECTEN

Het verbreden van de sloten en het aanleggen van de natuurvriendelijke oevers gaat gepaard met graafwerkzaamheden. Daarnaast wordt er begroeiing verwijderd en markeringen en doorgangen voor een voetpad aangelegd. Dit leidt tot verschillende effecten.

4.1 Bodem

In het gebied van de slenk Kranenkolk wordt de ondiepe bodemopbouw gekenmerkt door kleigronden (poldervaaggronden) en zandige afzettingen (vlakvaaggronden) (zie Figuur 7). In dit gebied is een zandige laag aanwezig op 1 meter onder maaiveld. Deze afzettingen van zeer fijn zand tot matig grof zand zijn kenmerkend voor rivierafzettingen en een rivier die zich van nature verlegd. Deze zandlaag betreft het eerste watervoerende pakket.

In het gebied van de slenken Spijkpolder komen vlakvaaggronden, moerige eerdgronden en waardveengronden voor. De vlakvaaggronden zijn onder de hoge dynamiek van de rivier afgezet, terwijl de organisch rijke gronden (moerige eerdgronden en veengronden) zich gevormd hebben in lage dynamieken. Dit kan gevormd zijn door natuurlijke nevengeulen of slenken uit het verleden die zijn verland. Het eerste watervoerende zandpakket zit in de uiterwaard vrij ondiep (binnen 1 m) van het maaiveld.

Figuur 7: Bodemkaart 1:50:000 en AHN (alleen de bodemklassen in het projectgebied staan in de legenda) (Arcadis)

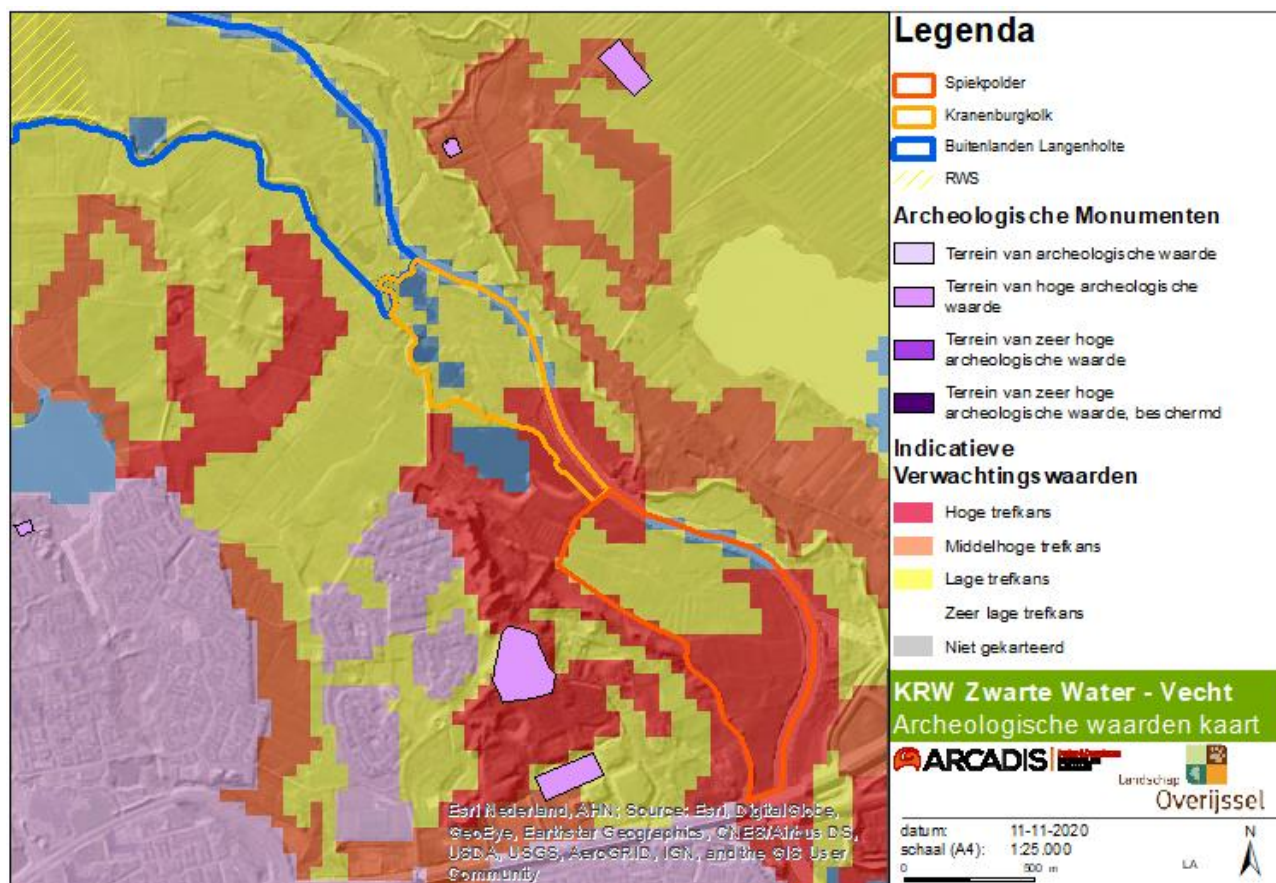
Rond de Kranenkolk is een historisch vooronderzoek (Ecoreest, 2019) uitgevoerd. Hieruit volgt dat het gebied onverdacht is ten aanzien van bodembedreigende activiteiten. Daarnaast is door Aveco de Bondt een verkennend waterbodemonderzoek voor alle deelgebieden uitgevoerd in maart 2021.

Geconcludeerd wordt dat de vrijkomende grondstromen grotendeels voldoen aan de normen voor hergebruik. Meer informatie hierover is opgenomen in paragraaf 9.2.

4.2 Archeologie

Figuur 8 geeft de provinciaal wettelijk beschermde archeologische terreinen (monumenten) aan. In het project zijn geen beschermde archeologische momenten aanwezig.

Daarnaast geeft Figuur 8 een verwachting aan van de trefkans op archeologische waarden. De verwachting is gebaseerd op het bodemarchief. Een hoge trefkans betekent dat nader onderzoek noodzakelijk is, aangezien er een hogere kans is op het vinden van archeologische voorwerpen. Binnen de projectgrenzen van de slenk Kranenkolk en slenken Spijkpolder is zowel een lage als hoge trefkans op archeologische waarden aanwezig. Echter, de graafwerkzaamheden worden enkel daar uitgevoerd waar een lage archeologische waarde aanwezig is. Er zijn dus geen vervolgstappen noodzakelijk.

Figuur 8: De archeologische waarde in Spijkpolder en Kranenkolk.

4.3 Niet-Gesprongen Explosieven

In opdracht van Stichting Landschap Overijssel heeft Ortageo Noordoost B.V. een vooronderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog. Dit onderzoek bevat tevens het gebied van de slenk Kranenkolk. Hieruit blijkt dat in het gebied van de slenk Kranenkolk geen verdachte locaties zijn.

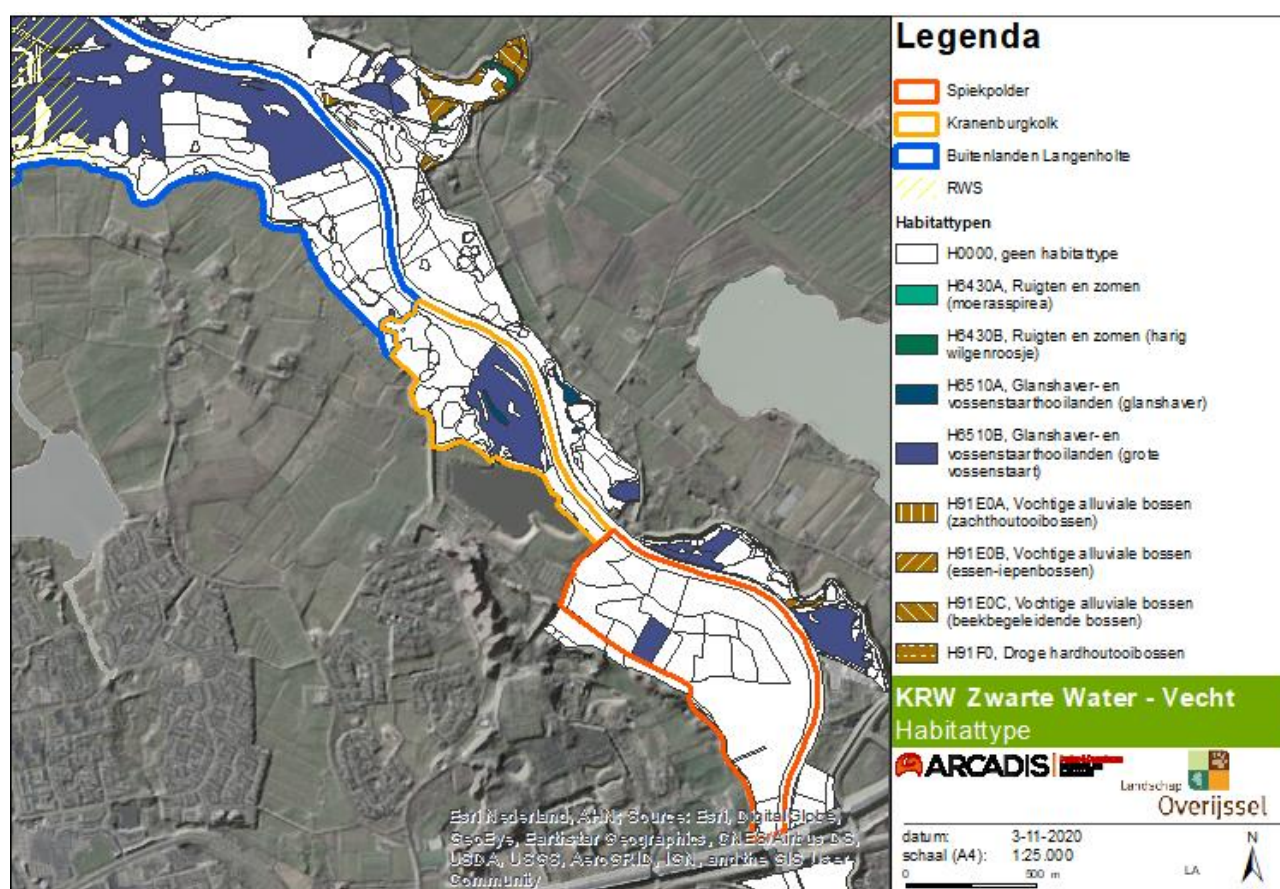
In de gebieden binnen het onderzoeksgebied die onverdacht zijn verklaard op het aantreffen van CE kunnen de voorgenomen werkzaamheden plaatsvinden zonder dat er vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Vooronderzoek in de Spijkpolder wordt nog uitgevoerd. Dit wordt gecombineerd met detectieonderzoek in Buitenlanden Langenholte. Daar zijn namelijk twee loopgraven aanwezig geweest, onder andere ter hoogte van de oostelijke slenk. Indien uit het vooronderzoek blijkt dat nader onderzoek noodzakelijk is, wordt dit gecombineerd met het noodzakelijke detectieonderzoek voor Buitenlanden Langenholte.

4.4 Ecologie

In opdracht van Landschap Overijssel heeft Ecogroen (2020) de milieueffecten van het plan, gerelateerd aan wettelijke kaders, beoordeeld. Hierin is getoetst of de activiteiten conflicteren met de aanwezige beschermde natuurwaarden. Figuur 9 geeft de huidige natuurwaarden weer van het gebied. Bij de slenk Kranenkolk is het habitattype H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) en H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver) aanwezig. In Spijkpolder is een perceel met het habitattype H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) aanwezig.

De werkzaamheden vinden voor een klein deel plaats langs locaties van de aangewezen habitattypen. Daarentegen zal juist door de herprofilering van de slenk dit habitattype zich op andere locaties kunnen ontwikkelen. Hierdoor is sprake van een tijdelijk oppervlakteverlies tijdens uitvoering, maar neemt het oppervlak op de lange termijn toe. De aanleg van de slenk heeft daarnaast ook zeer positieve effecten op omliggende percelen met kenmerkende soorten.

Figuur 9: De habitattypen in Spijkpolder en Kranenkolk.

Het onderzoek concludeerde dat er geen significant negatieve effecten zijn van de maatregelen in de vorm van betreding, bodemverstoring, habitatverlies en verstoring op instandhoudingsdoelen van habitattypen, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten. Wel is er sprake van negatieve effecten in de vorm van (tijdelijk) habitatverlies van de kleine modderkruiper, rivierdonderpad, grote modderkruiper en kleine modderkruiper en oppervlakteverlies van habitattype H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart).

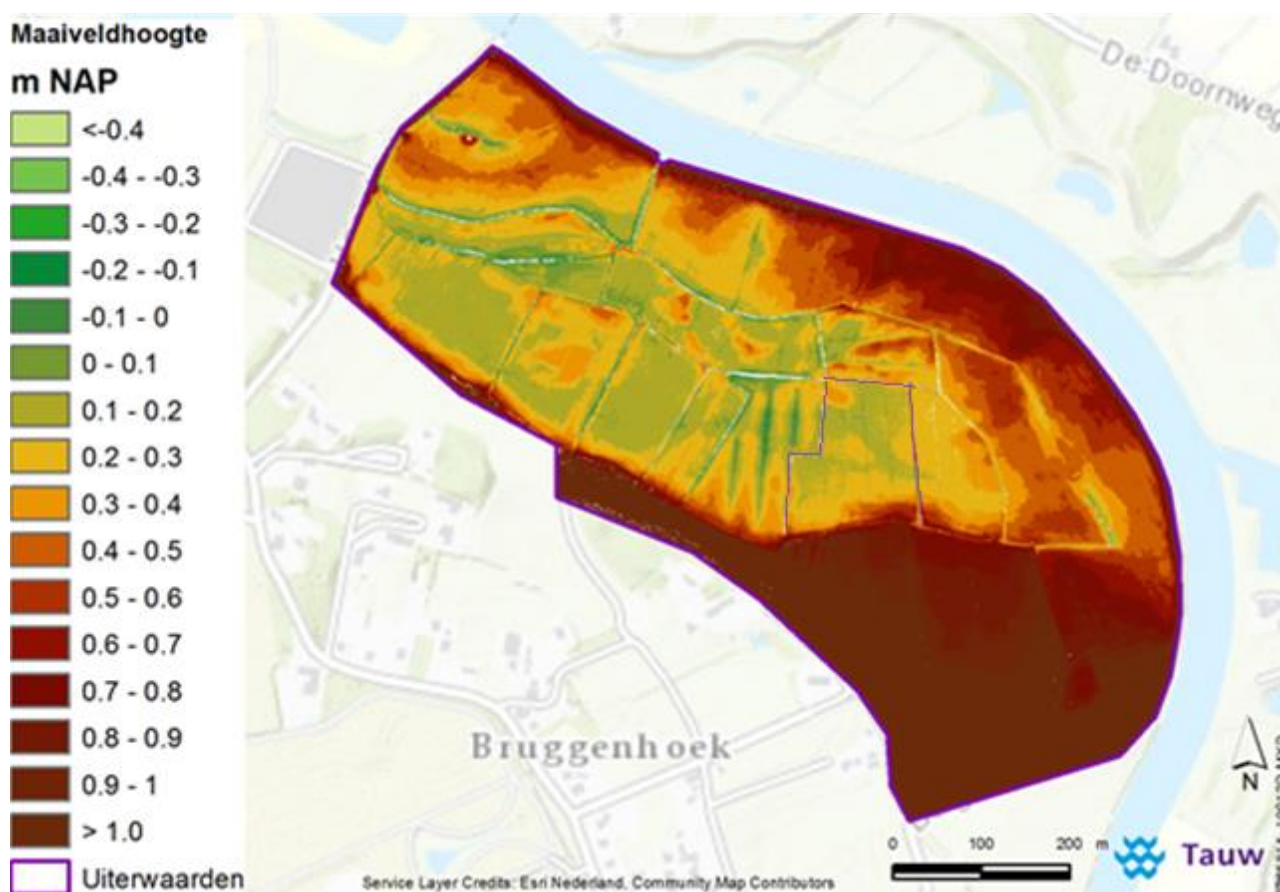
Om te zorgen dat eventuele effecten op het habitattype H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) zo klein mogelijk blijven, is in de ontwerpuitgangspunten aangegeven binnen welke grenzen de slenken gerealiseerd en uitgevoerd moeten worden. Dit is opgenomen in het rapport *Ontwerpuitgangspunten slenken Buitenlanden Langenholte, Holtenbroekerdijk en Spijkpolder* (Landschap Overijssel, 2020).

Er wordt een ecologisch werkprotocol (EWP) opgesteld om de negatieve effecten op planten, dieren en habitattypen zo veel mogelijk te voorkomen. Hiermee wordt er aan de zorgplicht conform artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voldaan. Een eerste concept is reeds opgesteld (Ecogroen, 2020).

4.5 Hydrologie

De slenk Kranenkolk leidt niet tot hydrologische aanpassingen. De huidige verbinding met de Vecht verandert niet.

De Spijkpolder is onderdeel van een grotere hydrologische eenheid, waarvan de zuidelijke helft hoger ligt en eigenlijk nooit geïnundeerd wordt. Het noordelijke deel ligt lager en in dit deel worden de beoogde slenken gerealiseerd (zie Figuur 10).

Figuur 10: Maaiveldhoogtes in de Spijkpolder. De paarse omlijnning geeft de locatie aan van een laaggelegen perceel met agrarische functie.

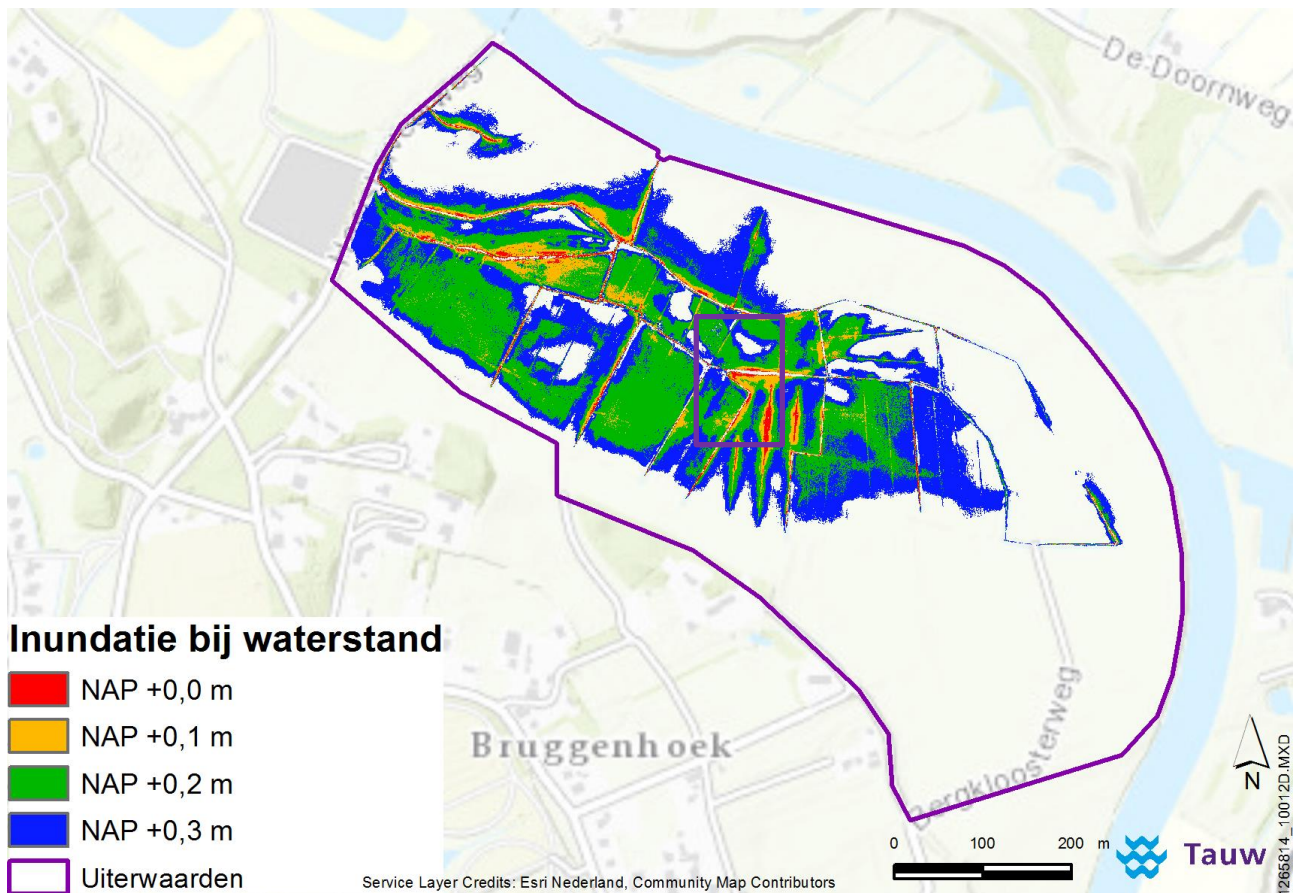
Aanpassingen in de inlaat

Vanuit de KRW-doelen is het van belang dat er een open verbinding komt van de Vecht met de slenken. Op deze manier profiteren de vissen van het areaal aan habitat in de slenken. Daarnaast is de voorjaarsinundatie van belang voor de Natura 2000-doelen, specifiek voor de ontwikkeling van de kievitsbloem. Er is echter één perceel, dat in het laaggelegen deel van de Spijkpolder ligt, en waarvoor de agrarische bestemming niet is veranderd. Dit perceel is aangegeven in Figuur 10. Mogelijk heeft een lagere drempelwaarde invloed op de frequentie waarmee dit perceel inundeert. Inundatie in de periode wanneer er gemaaid moet worden, de periode juli – september, leidt tot nadelige effecten op de landbouwkundige functie. De overige laaggelegen percelen hebben de bestemming natuur. Eventuele inundatie in de zomerperiode is in dat geval niet ongewenst voor de huidige functie.

In een onderzoek van Tauw is het areaal en de duur van de inundatie berekend ten opzichte van de drempelhoogte van de duikers. Hieruit blijkt dat een lage drempelhoogte leidt tot meer dagen per jaar inundatie in de Spijkpolder. Het geïnundeerde areaal is wel kleiner. Bij een hoge drempelhoogte is er minder dagen in het jaar inundatie in de Spijkpolder. Wel is het areaal dat inundeert groter. Hieruit kan geconcludeerd worden dat een lagere drempel zorgt voor een snellere afwatering van regen- of rivierwater uit het gebied naar de Vecht, waardoor het geïnundeerde areaal in de Spijkpolder afneemt.

In de nieuwe situatie worden er bredere watergangen gerealiseerd en wordt de verbinding met de Vecht veranderd. De huidige klepduiker wordt vervangen door een grotere duiker met open verbinding met de Vecht. Met deze open verbinding stroomt er eerder water van de Vecht de uiterwaarde in. Aan de andere kant vindt de afwatering van het gebied van regen- of rivierwater naar de Vecht sneller plaats en neemt het areaal dat inundeert af. Daarnaast zorgen bredere watergangen ook voor een snellere afvoer.

In Figuur 11 is te zien dat op het perceel waarvan de agrarische functie niet wijzigt inundatie optreedt bij waterstanden van +0.2 m NAP. In Figuur 4 is te zien dat deze waterstanden van de Vecht zich ook kunnen voordoen in de zomer. Hieruit is een mogelijk landbouwkundig effect geconcludeerd van de maatregelen, namelijk dat er vaker inundatie optreedt tijdens de maaiperiode. Echter, er is ook een snellere afwatering in de Spijkpolder. Of de effecten daadwerkelijk zorgen voor landbouwkundige schade wordt overlegd met de particulier in de Spijkpolder waarna maatregelen getroffen kunnen worden.

Figuur 11: Geïnundeerde gebieden bij verschillende waterstanden in de Spijkpolder. In paars het agrarisch perceel in het lageregelegen deel van de Spijkpolder.

Om landbouwkundige schade te voorkomen, is het mogelijk om in plaats van een open duiker een vergrendelbare klepduiker te installeren. Deze klepduiker faciliteert in de winter en het voorjaar een open verbinding met de Vecht waarmee de KRW- en Natura 2000-doelen gerealiseerd kunnen worden. In de zomer kan de klepduiker worden vergrendeld waardoor er geen water de uiterwaarde in kan stromen, maar wel uit kan stromen. Op deze manier kan de agrarische functie van het perceel gewaarborgd worden.

Voor start van de uitvoering in de Spijkpolder worden door Landschap Overijssel met de eigenaar van het betreffende perceel afspraken gemaakt over de noodzaak van een klepduiker. De periode waarin de klepduiker wordt vergrendeld, wordt in nader overleg met Landschap Overijssel en de eigenaar van het betreffende perceel vastgesteld.

Met een vergrendelbare klepduiker sluiten we aan bij het inrichtingsplan van de provincie Overijssel voor de externe gebieden. In dat plan is deelgebied 2 hetzelfde als de Spijkpolder in voorliggend projectplan.³ Het is echter wel wenselijk dat de periode waarin de klepduiker open staat langer is dan eerder aangegeven door Royal Haskoning. Voor de KRW is de verbinding met de Vecht in het voorjaar juist belangrijk.

De dieptes van de slenken en de hoogtes van de verschillende drempels (Spijkpolder en Buitenlanden Langenholte) zijn met name gebaseerd op de rivierwaterstanden. Hoe deze hoogtes zijn bepaald, is opgenomen in het rapport met de ontwerputgangspunten (Landschap Overijssel, 2020), zie bijlage C.

4.6 Rivierkundige effecten

De maatregelen in de Spijkpolder en Kranenkolk zijn getoetst volgens het rivierkundig beoordelingskader, versie 5.0, van Rijkswaterstaat. De beoordelingsmethodiek van de verschillende beoordeelaspecten is afgestemd met waterschap Drents Overijsselse Delta. De rivierkundige effecten van de maatregelen zijn gepresenteerd in de memo 'Rivierkundige beoordeling KRW Vecht maatregelen', Arcadis, mei 2021. De maatregelen zijn voornamelijk op basis van expert judgement bepaald. Daarbij is er rekening gehouden met de verwachte rietgroei in en om de slenken.

De effecten van de maatregelen op de rivierkundige aspecten zijn bepaald voor de situatie in hoogwater. Het effect van de maatregelen in de Spijkpolder is ingeschat als waterstandsneutraal, met een bandbreedte van -0,5 tot 0,5 mm. Er wordt geen waterstandspiek groter dan 1 mm verwacht. Bij de Kranenkolk wordt een waterstandsval van enkele tienden van millimeters verwacht. Een eventuele benedenstroomse waterstandspiek is verwaarloosbaar klein.

Bij de Spijkpolder is het grootste risico op een waterstandsverhoging te vinden aan de benedenstroomse begrenzing van de slenken. De verwachting is dat een eventuele lokale waterstandsverhoging aan de benedenstroomse zijde van de slenk maximaal 1 à 2 mm is. Bij de kering, die hier ongeveer 100 m vandaan ligt, is hier nog maar een fractie van over. Een eventuele waterstandsverhoging bij de kering blijft daarmee ruim onder 1 mm. Bij de Kranenkolk vindt geen waterstandsverhoging bij de kering plaats.

Effecten op scheepvaart en de kerende functie van de dijk zijn ook bepaald in de rivierkundige beoordeling. Dwarsstroming kan gevaarlijk zijn voor de scheepvaart, echter door de lage stroomsnelheden in de slenk, treden er zowel bij de Spijkpolder als de Kranenkolk geen negatieve effecten op de dwarsstroming op.

De kerende functie van de dijk kan veranderen door de aanpassingen in het oppervlaktewatersysteem. Verandering in de golfslag kan de erosiebestendigheid van de dijk aantasten. Grondwaterstromingen kan de stabiliteit van de dijk ondermijnen. Echter, deze effecten zijn tevens getoetst, en hiervoor geldt eveneens dat er geen significante effecten worden verwacht.

Er is specifiek gekeken naar het risico op avulsie/bochtafsnijding vanwege aanleg van de slenk. Er is geen verhoogd risico op een bochtafsnijding, omdat de ingrepen kleinschalig zijn en niet of nauwelijks tot meer afvoer door de uiterwaard leiden. Eventuele erosie kan alleen plaatsvinden in de vorm van terugschrijdende erosie van de slenken. Hierbij kunnen de slenken niet tijdens een enkel hoogwater in verbinding komen met de Vecht. Dit betekent dat er altijd op tijd ingegrepen kan worden als (terugschrijdende) erosie onverwacht toch optreedt.

Er worden geen handelingen verricht met betrekking tot de kerende hoogte van de dijk, beheer en onderhoud van de dijk of in het profiel van vrije ruimte om de dijk.

³ Royal Haskoning (2017) *Inrichtingsmaatregelen en beheerstrategie Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht*, ook te vinden op: https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9923.ipUiterwaardenZWV-va01/b_NL.IMRO.9923.ipUiterwaardenZWV-va01_rb1.pdf (27-5-2021)

Uit de rivierkundige beoordeling blijkt dat rivierkundige effecten als gevolg van alle te nemen maatregelen voldoen aan alle criteria uit RBK 5.0. De projecten Spijkpolder en Kranenkolk voldoen dus aan de gestelde eisen. De memo met alle conclusies is te vinden in bijlage E.

Naast de toetsing van de maatregelen voor KRW Vecht zijn ook de maatregelen voor Natura 2000 en KRW Zwarte Water getoetst. In Buitenlanden Langenholte is de conclusie dat de er een kleine waterstandsvaling wordt verwacht op de as van de Vecht en dat er geen negatieve effecten worden verwacht voor dwarsstroming, hydrologische belasting bij de zuidelijke kering en kans op bochtafsnijding. In Holtenbroekendijk is er meer bergend vermogen en hierdoor zijn er geen negatieve rivierkundige effecten. Het effect op golfhoogtes op de kering is tevens onderzocht en ook hier wordt er geen verandering verwacht.

4.7 Waterveiligheid

De maatregelen hebben een raakvlak met de waterkering die de gebieden aan binnendijkse zijde beschermt tegen hoogwater op de Vecht en het Zwarte water. Een deel van de maatregelen ligt op ruime afstand van de waterkering en heeft daardoor geen invloed. Dat betreft de maatregelen in de Spijkpolder en bij de Kranenkolk. In Buitenlanden Langenholte liggen twee maatregelen wel binnen de beschermingszone van de waterkering. Daarvoor is het aspect waterveiligheid van belang. Daarnaast is het aspect veiligheid ook een aandachtspunt in het deelgebied Holtenbroekerdijk.

Strooisellaag verwijderen (als onderdeel van het herstellen van de liezen)

Deze maatregel vindt aan de voet van de winterdijk plaats. Dit gebied heet van oudsher de liezen. De liezen deden vroeger mee aan het inundatieproces. In de loop der jaren heeft zich als gevolg van beperkt onderhoud hier echter strooisel opgehoopt. Door lagere waterstanden en minder hoogwater werd het organische stof niet meer afgevoerd en heeft dit voor vervuiling gezorgd. Voor het weer optimaliseren van het inundatieproces via de liezen (ten behoeve van H6510) dient het strooisel te worden verwijderd. Het verwijderen van deze strooisellaag is dus van belang voor de kwaliteit van de hooilanden. Hierdoor komen de liezen weer lager te liggen en kunnen deze makkelijker meestromen bij hoogwater. Deze maatregel beperkt zich uitsluitend tot de strooisellaag, tot een diepte van maximaal 20 cm. Daarbij is het nadrukkelijk niet de bedoeling om klei of zand te verwijderen. Doordat met de maatregel schrapen enkel het aanwezig strooisel wordt verwijderd, heeft deze maatregel geen negatieve invloed op de waterkering.

Realisatie oostelijke slenk

Op een traject van circa 300 m ligt de nieuwe oostelijke slenk op een afstand van minimaal 5 en maximaal 15 meter van het waterstaatswerk. In de huidige situatie ligt hier een sloot. Voor de nieuwe oostelijke slenk handhaven we de diepte van de huidige sloot. Daarnaast wordt aan de kant van de waterkering geen natuurvriendelijke oever aangelegd. Enkel aan de zijde van de uiterwaarden komt wel een natuurvriendelijke oever met een flauw talud. Vanuit de waterkering gezien en de relevante faalmechanismen heeft dit ontwerp voorstel geen negatieve impact op het ontwerp. Wat in de huidige situatie al als zwak punt gezien kan worden (de insteek van de slenk aan de waterkeringzijde en de diepte ervan) blijft ongewijzigd. Buiten de aangegeven zonering wordt wel aan beide zijden een natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Deze ingreep heeft geen significante bijdrage aan de faalkans van de waterkering. Zie voor de onderbouwing bijlage G.

Holtenbroekerdijk

In Holtenbroekerdijk worden in het kader van de KRW de volgende maatregelen uitgevoerd:

- het aanleggen van een slenk;
- het aanleggen van natuurvriendelijke oevers;
- het aanleggen van een dam met duikersvoorde;
- het graven van natte laagtes;
- het aanleggen van een ecologisch remmingwerk;
- het dempen van een watergang ter hoogte van de slenk;
- het verwijderen van een kade; en
- het verwijderen van bomen en opslag.

Zonder extra maatregelen leidt de aanleg van de slenk tot het risico op piping. Echter, de naastgelegen dijk is ook onderdeel van het HWBP-project Stadsdijken Zwolle. De waterkering wordt ter hoogte van Holtenbroekerdijk versterkt middels een kwelscherm aan de buitenzijde van de kering. De maatregelen zijn met vertegenwoordigers van het project besproken. Geconcludeerd is dat het risico op piping wordt weggenomen indien de noodzakelijke kwelschermen ongeveer 1,5 m dieper worden geplaatst dan strikt noodzakelijk voor enkel versterking van de kering. Dit betekent echter wel dat de maatregelen in Holtenbroekerdijk pas uitgevoerd kunnen worden als de maatregelen vanuit het HWBP-project Stadsdijken Zwolle zijn gerealiseerd. Op dit moment is nog niet geheel duidelijk wanneer de maatregelen vanuit HWBP Stadsdijken Zwolle worden gerealiseerd. Hiervoor zal Landschap Overijssel het contact houden met vertegenwoordigers vanuit het project en voor de realisatie dus aansluiten op de planning van het project HWBP Stadsdijken Zwolle.

4.8 Landbouw

De slenk Kranenkolk is onderdeel van een natuurgebied. De graslanden worden verpacht als hooiland aan agrariërs uit de buurt. Enkel het te verpachten oppervlakte wordt kleiner. De maatregelen leiden hier niet tot wijzigingen voor de huidige landbouwfunctie.

Zoals al aangegeven in paragraaf 4.5 Hydrologie kan de Spijkpolder verdeeld worden in twee delen: een hoger en een lager deel. In het zuidelijke lager gelegen deel zijn recent eigendomswijzigingen doorgevoerd. Een deel van de gronden is in eigendom overgegaan van een agrariër naar provincie Overijssel met de bedoeling om hier natuur te ontwikkelen. Eén van deze lager gelegen percelen behoudt echter de huidige bestemming Agrarisch met natuurlijke waarden. De frequentere inundatie in de Spijkpolder kan een nadelig effect hebben op dit landbouwkundig gebruik. Anderzijds is een snellere afvoer van het water hiervoor juist positief. Vandaar wordt in overeenstemming met de agrariër de periode van een open verbinding met de Vecht vastgesteld. Als het gehele jaar een open verbinding mogelijk is, wordt er een duiker aangelegd. Indien het gewenst is om een periode in de zomer de open verbinding te verbreken, wordt er een vergrendelbare klepduiker aangelegd. Periode van afsluiting is dan met de agrariër in het gebied afgestemd.

5 UITVOERING

De werkzaamheden bestaan uit graafwerkzaamheden. De aannemer is op dit moment nog niet bekend. Daarom komen in deze paragraaf de risico's tijdens de uitvoering aan bod.

Grondbalans

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit grondverzet. De slenken worden uitgegraven. Deels zijn sloten al aanwezig en deze worden uitgebaggerd en verbreed, deels gaat de aannemer nieuwe slenken uitgraven. De vrijkomende grond wordt afgevoerd.

Hinderbeperkend werken

De af te voeren grond wordt per as of per boot uit het gebied afgevoerd. Daarnaast is de hoeveelheid grond relatief beperkt. De aannemer maakt een hiervoor een grondstromenplan.

Er moet worden beoordeeld of een vaarwegmanagementplan noodzakelijk is. Mocht dit zo zijn, dan kan een gedegen vaarwegmanagementplan de hinder met betrekking tot de scheepvaart verminderen. Het opstellen van een dergelijk plan ligt bij de aannemer. De aannemer zal in zijn werkplan onder andere vastleggen:

- hoe de transportroutes in het terrein lopen;
- waar een terreindeel voor materiaal en materieel wordt ingericht;
- waar tussenopslag van grond plaatsvindt;
- de wijze van ontgraving;
- het verkeersplan;
- eventuele bronbemaling;
- eventueel afdamming van oppervlaktewater.

Bodem

Op basis van het bodemonderzoek is het uitgangspunt van het projectteam dat de grond herbruikbaar is. Wel dient er nog verkennend bodemonderzoek inclusief PFAS uitgevoerd te worden. Deze wordt naar verwachting het eerste kwartaal van 2021 uitgezet. De wijze van grondtransport, de ligging van aan- en afvoerroutes en de wijze waarop grond in de plas wordt verwerkt, zal de aannemer beschrijven in zijn werkplan. Kort voor ontgraving van de grond wordt de daadwerkelijke kwaliteit nogmaals gemeten en zal door de aannemer een melding in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) gedaan worden.

Milieu

De graafwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd met de benodigde voorzorgsmaatregelen uit het Ecologisch Werkprotocol. Hieronder valt dat de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder de begeleiding van een deskundige op het gebied van flora, zoogdieren, amfibieën, ongewervelden en broedvogels (verder: ecologisch toezichthouder). Transport van de grond vindt, indien nodig, plaats over rijplaten. Rij- en werkstroken worden bewerkt en ingezaaid.

Archeologie

De werkzaamheden worden uitgevoerd in een gebied dat een lage archeologische verwachting op de gemeentelijke kaart van Zwolle heeft. Dit betekent dat het 0%-gebieden zijn, die archeologisch leeg zijn, dan wel verstoord of reeds opgegraven. Een hoge archeologisch verwachting betekent in dit geval dat het 90%-gebieden zijn, waar een opgraving noodzakelijk is. In deze gebieden zijn echter geen graafwerkzaamheden gepland. Zij worden dan ook niet verstoord door de geplande maatregelen. Archeologisch onderzoek is dan ook niet nodig.

Niet-gesprongen explosieven

Wat betreft Niet-Gesprongen Explosieven (NGE) zijn er verschillen tussen de verschillende deelgebieden:

- Slenk Kranenkolk: Door Ortageo is een vooronderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat ter plekke van de graafwerkzaamheden geen verdachte locaties zijn in het gebied.
Overige werkzaamheden in het beheergebied van WDOD: Uit het onderzoek van Ortageo blijkt eveneens dat ter plaatse van de nieuwe oostelijke slenk voor de KRW Zwarte Water wel een conflictlocatie aanwezig is. Zie bijlage B. Detectieonderzoek wordt uitgevoerd wanneer de terreinen beschikbaar zijn voor onderzoek. Het onderzoek wordt gedaan in afstemming met de aannemer.
- Slenken Spijkpolder: Hiervoor is nog geen historisch onderzoek uitgevoerd. Dit wordt eveneens ingepland, gecombineerd met het al bekende noodzakelijke detectieonderzoek.

Planning

De mogelijkheid om de werkzaamheden uit te voeren, wordt door wetgeving behoorlijk beperkt. Volgens de richtlijnen binnen het waterschap mag er niet worden gewerkt in het stormseizoen tussen 15 oktober en 15 april. Landschap Overijssel wil in het broedseizoen geen broedende vogels verstoren. Het broedseizoen loopt van 1 maart tot 15 juli. Daarnaast mag er in verband met de grote modderkruiper pas gebaggerd en/of gegraven worden in sloten na 1 september. Dat zou betekenen dat er 1,5 maand effectieve uitvoerings-termijn per jaar aanwezig is, en dat is te kort. Deze termijn kan op drie manieren worden vergroot.

- Doorwerken in het vogelbroedseizoen

Vanuit de doelstellingen van Landschap Overijssel is het niet wenselijk om broedende vogels te verstoren en geeft de organisatie er de voorkeur aan om niet in het voorjaar te werken. Voor uitvoering van de werkzaamheden zal extra worden gemonitord om na te gaan waar broedende vogels aanwezig zijn. Voor de uitvoering wordt ook extra ecologisch begeleiding geregeld. Enkel in uitzonderingsgevallen wordt in het broedseizoen gewerkt.

- Doorwerken in het voortplantingsseizoen van de grote modderkruiper

Verstoring van de grote modderkruiper kan deels worden voorkomen door de werkzaamheden in sloten gefaseerd uit te voeren. Om de werkbare periode te vergroten, wordt deze optie wel benut. Tijdens baggerwerkzaamheden worden extra maatregelen ingezet. Deze zijn opgenomen in het ecologisch werkprotocol.

- Doorwerken in het gesloten seizoen.

Werkzaamheden in de beschermingszone deel A en B worden niet binnen het stormseizoen (15 oktober – 15 april) uitgevoerd in verband met het verhoogde veiligheidsrisico. Vrijkomende materialen worden direct uit de waterstaatswerken (waterkering met beschermingszone en watergang met winterbed) afgevoerd.

Werkzaamheden aan de watergang, dus buiten de waterkering inclusief deel A en B, mogen enkel worden uitgevoerd als de aannemer, voor aanvang van de werkzaamheden, een werkplan heeft opgesteld en ter beoordeling en goedkeuring aan het waterschap heeft aangeboden. Een eventueel depot kan onderdeel zijn van dit werkplan.

6 VOORZIENINGEN

Dit hoofdstuk beschrijft de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of het beperken van nadelige gevolgen.

6.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

De effecten van de maatregelen zijn weergegeven in hoofdstuk 4. Er zijn geen nadelige gevolgen van het plan.

6.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Het ecologisch werkprotocol zal gehanteerd worden om mogelijke nadelige gevolgen bij de uitvoering te minimaliseren. Een ecologisch toezichthouder adviseert ter plekke gedurende de uitvoering. Een onderdeel hiervan zal zijn om rijplaten aan te leggen op de afvoerroutes om insporing te voorkomen. Daarnaast heeft Landschap Overijssel aangegeven wat de grenzen zijn voor de nieuwe slenken in relatie tot de aanwezige habitats met kievitsbloemen. Uitvoering dient ook binnen deze grenzen plaats te vinden. Dat betekent dat de afvoer van materialen grotendeels over en direct langs de te ontgraven slenken zal plaats vinden.

6.3 Stikstof

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming regelt gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Voor de Natura 2000-maatregelen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Daarbij is geconcludeerd dat zowel voor soorten als voor gebieden een ontheffing dan wel vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd.

Provincie Overijssel heeft aangegeven dat Landschap Overijssel geen vergunningplicht/ontheffing heeft voor deze KRW-maatregelen op grond van de Wet natuurbescherming aangezien deze maatregelen verband houden met het beheer van het Natura 2000-gebied (zie bijlage D). De uitvoering van de KRW-maatregelen vindt immers tevens plaats ter bevordering van de instandhoudingsdoelen in het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. De uitvoering van de maatregelen dient wel te worden gemeld bij de provincie Overijssel. Onderdeel van deze melding is onder andere een natuurtoets/effectbeoordeling (behorende bij de planuitwerking) en een ecologisch werkprotocol.

6.4 Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie waterschap Drents Overijsselse Delta.

7 LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

7.1 Legger

Na realisatie van het projectplan wordt de nieuwe situatie niet opgenomen in de legger. De slenken Spiekpolder en slenk Kranenkolk liggen in een buitendijks gebied en hebben geen watervoerende functie.

7.2 Beheer en onderhoud

Afspraken voor beheer en onderhoud na uitvoering van de maatregelen worden vastgelegd in een beheer- en onderhoudsplan. Het beheerplan wordt voor aanvang van de werkzaamheden door Landschap Overijssel opgesteld en door het bestuur vastgesteld.

Zoals al aangegeven in paragraaf 2.3 dient in het beheer- en onderhoudsplan opgenomen te worden dat de begroeiing op de oever van de oostelijke slenk in Buitenlanden Langenholte binnen de beschermingszone van de waterkering aanwezig moet blijven. Ook is van belang dat de reden waarom wordt opgenomen in het beheer- en onderhoudsplan. Als maaiwerkzaamheden noodzakelijk zijn, mag in één jaar ofwel de rietoever ofwel het watervoerende deel gemaaid worden. Om erosie van de oever te voorkomen, mogen beide werkzaamheden niet tegelijk in één jaar plaatsvinden.

8 SAMENWERKING

Er is een nauwe samenwerking tussen het Landschap Overijssel, waterschap Drents Overijsselse Delta, provincie Overijssel en Rijkswaterstaat om deze gekoppelde opgave van KWR-maatregelen en Natura 2000-maatregelen te realiseren. In het voortraject is overleg geweest met de particulieren in de Spijkpolder. De eerste helft van 2021 wordt actief gestuurd op het verspreiden van informatie over dit project. Daarbij stuurt Landschap Overijssel aan op een periodieke nieuwsbrief. Door corona lijkt het erop dat een inloop middag/avond niet mogelijk is. Bij vragen gaat Landschap Overijssel één-op-één in gesprek met de vragensteller. Volgens planning worden de slenken Spijkpolder en Kranenkolk in de zomer/najaar van 2022 aangelegd. In de loop van 2022 wordt ook voor belanghebbenden van de Spijkpolder en Kranenkolk in het gebied informatie over het project geplaatst.

DEEL II: VERANTWOORDING

9 VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet (artikel 2.1):

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met:
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

9.1 Voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en –schaarste

Met de inrichtingsmaatregelen wordt invulling gegeven aan verschillende doelen:

- KRW: Realiseren natuurvriendelijke oevers en bieden van leefgebied aan vissen, macrofauna en waterplanten.
- Natura 2000: optimalisatie waterhuishouding voor o.a. habitatype H6510B Glanshaver- en vossenstaart-hooilanden (grote vossenstaart) en bieden van leefgebied aan zowel vis- als vogelsoorten in en langs de te graven slenken.

Voor realisatie van de slenken met natuurvriendelijke oevers wordt met name in de Kranenkolk bestaande begroeiing verwijderd. Daarnaast wordt in beide gebieden een deel van de grond vergraven en afgevoerd. Ook de overige maatregelen in Buitenlanden Langenholte zijn gericht op het creëren van openheid en verwijderen van mogelijke blokkades voor afvoer van water na een inundatie. De rivierkundige beoordeling stelt vast dat de ingrepen rivierkundig gezien kleinschalig zijn en dat de waterstandseffecten zeer beperkt zijn. Voor de overige aspecten geldt eveneens dat er geen significante effecten worden verwacht. De maatregelen in de Spijkpolder en Kranenkolk leiden dus niet tot wateroverlast. Daarnaast is er vanuit waterveiligheid ook geen negatieve invloed op de waterkering. Voor de zekerheid is hiervoor het ontwerp in Buitenlanden Langenholte, daar waar de slenk dicht bij de waterkering komt, aangepast (zie bijlage G).

De inlaat in de Spijkpolder wordt verlaagd en vervangen door een duiker ter hoogte van +0,1 m NAP om te voorkomen dat de slenken in de Spijkpolder droog kunnen vallen. Om landbouwkundige schade te voorkomen, is het mogelijk om in plaats van een open duiker een vergrendelbare klepduiker te installeren. Voor start van de uitvoering in de Spijkpolder worden door Landschap Overijssel met de eigenaar van het betreffende perceel afspraken gemaakt over de noodzaak van een klepduiker. De periode waarin de klepduiker wordt vergrendeld, wordt in nader overleg met Landschap Overijssel en de eigenaar van het betreffende perceel vastgesteld.

De bestaande Kranenkolk staat al in open verbinding met de Vecht en hieraan verandert niets. De huidige kolk is diep en zal nooit droogvallen. Voor de diepte van alle slenken is rekening gehouden met de waterstanden in de Vecht van de afgelopen drie jaar. Daarnaast is voor de andere gebieden ook gekeken naar de waterstanden in het Zwarte Water van de afgelopen tien jaar. Van waterschaarste zal dus geen sprake zijn.

De dijken naast het Overijsselse Vecht bij Kranenkolk en Spijkpolder zijn aangewezen als primaire keringen van Categorie A en onderdeel van dijkkring 53. Deze dijken vallen binnen het beheergebied van waterschap Drents Overijsselse Delta. In de rivierkundige beoordeling zijn mogelijke effecten op de waterstand en golfslag bij de kering onderzocht. Hiervoor geldt dat er geen significante effecten worden verwacht. De Overijsselse Vecht valt niet binnen de beleidslijn grote rivieren.

Om te zorgen dat de oever van de oostelijke slenk, daar waar deze binnen de begrenzing van de waterkering komt, niet erodeert en de veiligheid van de waterkering in gevaar komt, is het van belang dat de begroeiing aanwezig blijft, ook in de toekomst. Voor beheerwerkzaamheden mogen in één jaar ofwel het watervoerende deel ofwel de rietoevers gemaaid worden, nooit beide tegelijk in één jaar.

Onderdeel van het algehele project zijn maatregelen in Holtenbroekerdijk. Deze uiterwaarden zijn in beheer van Rijkswaterstaat, maar de waterkering is in beheer van het waterschap. Vanuit het project HWBP Stadsdijken Zwolle wordt de waterkering bij Holtenbroekerdijk beveiligd middels kwelschermen. Indien de kwelschermen ongeveer 1,5 m dieper worden geplaatst dan strikt noodzakelijk voor versterking van de waterkering is de waterkering ook voldoende beschermd tegen onder andere piping na realisatie van de slenk. De diepere kwelschermen worden gerealiseerd vanuit het project HWBP Stadsdijken Zwolle. Dat betekent dat de slenk in Holtenbroekerdijk pas wordt gerealiseerd als de kwelschermen zijn aangebracht.

Conclusie

Er vinden geen maatregelen in de rivierbedding of aan de primaire keringen plaats. Het rivierpeil verandert niet. De beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van de rivier wordt met deze maatregelen niet verminderd, maar juist vergroot. Er zijn geen rivierkundige effecten van de maatregelen op de Vecht of op de dijk (dijkkring 53). Er wordt niet gebouwd in de uiterwaarden. Het project zorgt niet voor een verhoogd risico op overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en kan derhalve doorgang vinden.

9.2 Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

De voorgestelde maatregelen in dit projectplan zijn ter bevordering van de KRW-maatregelen langs de Vecht. De maatregelen dienen de ecologische en chemische toestand van het watersysteem.

De Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, specifiek de slenk Kranenkolk en slenken Spiekpolder, vallen binnen het type zoet water. Het projectgebied ligt in KRW-watertype R7: langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei. De KRW-doeltypen voor vissoorten bij dit watertype zijn de kwabaal, zeelt, grote modderkruiper en bittervoorn.

In de Vecht zijn al enkele maatregelen uitgevoerd, maar het grootste deel dient volgens de factsheet nog uitgevoerd te worden⁴. Daarom is de ecologische toestand van de biologie nog niet of pas deels op orde. De achteruitgang van vis is te verklaren door nieuwe monitoringsgegevens. Bij de vorige toestandsbepaling waren er nog geen monitoringsgegevens beschikbaar, waardoor de EKR-score is ingeschat op basis van expert judgement en niet op basis van kennis van kwantitatieve gegevens per waterlichaam. Als de eerste beoordeling te positief was, kan de nieuwe beoordeling slechter uitvallen. Volgens de toelichting in de factsheet is de toestand in de praktijk niet verslechterd.

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2018	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,45	geel *	geel	geel	geel	groen
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	geel *	groen	groen	groen	groen
Vis (EKR)	≥ 0,30	geel *	oranje	geel	oranje	groen
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltypen, hier R7) zijn bepaalde maatregelen niet van toepassing. Deze maatregelen zijn met NVT in de toestandkolommen gemarkeerd.

Figuur 12: De ecologische waterkwaliteit in het Zwarte Water en de Overijsselse Vecht volgens de KRW (bron: Factsheet: NL99_VechtZwarteWater, versie 14-09-2015)

⁴ https://overijssel.tercera-ro.nl/SiteData/9923/Publiek/SV00021/b_NL.IMRO.9923.OmgevingsvisieOv01-va01_11019.pdf (versie 2015)

In maart 2021 is door Aveco de Bondt een verkennend waterbodemonderzoek voor alle deelgebieden uitgevoerd. Geconcludeerd wordt dat de vrijkomende grondstromen grotendeels voldoen aan de normen voor hergebruik, en worden conform het Besluit bodemkwaliteit beoordeeld als 'altijd toepasbaar'. Plaatselijk wordt de toplaag beoordeeld als 'klasse wonen / industrie'; 'klasse A / klasse B'. Wegens de aangetroffen (licht) verhoogde meetwaarden voor PFOS, PFOA en overige PFAS gelden plaatselijk voor diverse toepassingsgebieden uit het Tijdelijk handelingskader PFAS beperkingen voor hergebruik. Dit betreft plaatselijk de bovenlaag. In één te graven slenk wordt plaatselijk op een diepte van 1,0 – 1,5 m-mv de emissietoetswaarde voor toepassing van het materiaal in een grootschalige bodemtoepassing (GBT) overschreden. De bij het opschonen van sloten vrijkomende sliblagen voldoen aan de normen voor hergebruik conform het Besluit bodemkwaliteit ('altijd toepasbaar' tot 'klasse A') en kunnen op aangrenzende percelen verspreid worden. De grond waarvoor door PFAS hergebruiksbeperkingen gelden, laten we in het werk en binnen de grenzen van het plangebied dus.

De maatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 2 leiden tot verbetering van de ecologische kwaliteit van de Overijsselse Vecht nabij het projectgebied. Door verbetering en uitbreiding van de bestaande geulen met natuurvriendelijke oevers worden er foerageer- en habitatgebieden gecreëerd voor onder andere de zeelt, grote modderkruiper, bittervoorn en kwabaal (zie bijlage A). Daarnaast bieden de natuurvriendelijke oevers kansen voor macrofauna.

Conclusie

Voor alle maatregelen wordt geconcludeerd, dat er geen sprake is van achteruitgang van de ecologische of chemische toestand of van het in gevaar brengen van het tijdig bereiken van een goede toestand/goed potentieel. Het project kan dus doorgang vinden.

9.3 Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

De plannen zijn tot stand gekomen in goed overleg met alle betrokken partijen. Particulieren zijn ingelicht en akkoord met de maatregelen.

In de planfase is er aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing van de slenken. Daar waar de Spijkpolder een traditioneel agrarisch landschap betreft en intensieve landbouw een rol speelt, zijn de taluds en as van de slenken rechter. De slenk Kranenkolk ligt in een natuurgebied, dat beheerd wordt door een terreinbeherende organisatie. Hier is de dimensionering van de slenk op aangepast door meer variatie toe te passen. Zo is er rekening gehouden met de maatschappelijke functies.

Momenteel is er enkel recreatie bij de Agnietenplas. Deze plas ligt buiten het projectgebied. Binnen de grenzen van het projectgebied is er gekeken naar recreatiemogelijkheden. Met het voetpad langs de Vecht in de Spijkpolder wordt hieraan invulling gegeven. Bij de toegang van het voetpad komt aan beide kanten een overstap over het hek. Daarnaast komen stapstenen door de aanvoersloot naast de voorde.

Het plan geeft invulling aan zowel KRW- als Natura 2000-doelen, natuurdoelen dus. Andere gebruiksfuncties zoals scheepvaart, drinkwater, visserij, zwemwater en recreatie zijn niet aan de orde voor de slenken Spijkpolder en slenk Kranenkolk.

9.4 Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

10 VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID

10.1 Toets beleid waterschap

In het waterbeheerplan 2016-2021 zijn de beleidsopgaven voor de komende jaren vastgelegd. Deze opgaven vloeien voort uit Europees, nationaal en regionaal beleid. Voor dit projectplan zijn de volgende beleidsopgaven van belang:

- Nationaal Bestuursakkoord Water actueel (NBW actueel);
- Waterbeheer 21e eeuw (WB21);
- Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR);
- Watersysteem gericht normeren en ontwerpen (Waternood).

De in dit projectplan voorgestelde maatregelen hebben geen effect op doelstellingen van het Nationaal Bestuursakkoord Water, Waterbeheer 21^e eeuw, GGOR of Waternood. Dit omdat de maatregelen buitendijks genomen worden, geen peilveranderingen teweegbrengen of werkzaamheden worden verricht in de keringen.

10.2 Toets overig beleid

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd het bestemmingsplan van de gemeente Zwolle van kracht. De voorgenomen activiteiten zijn getoetst aan het Bestemmingsplan Buitengebied – Langenholte, Vecht e.o. (04-09-2014, gemeente Zwolle). Voor de voorgenomen maatregelen hoeft er geen RO-procedure doorlopen te worden.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het volgende bestemmingsplan van toepassing:

- Bestemmingsplan Buitengebied Langenholte, Vecht e.o. (04-09-2014, gemeente Zwolle).

Er zijn twee bestemmingen van toepassing:

- natuur;
- agrarische waarden met natuur.

Het bestemmingsplan is vastgesteld op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De voorgenomen activiteiten passen wel binnen de geldende bestemmingsplannen.

Voor de werkzaamheden dient een Omgevingsvergunning uitvoeren werk en werkzaamheden te worden aangevraagd.

10.3 Verantwoording van de keuzes in het project

Het herstellen en aanleggen van de slenken met natuurvriendelijke oevers draagt bij aan een beter foerageer- en paaigebied voor de gidssoorten. Uiteraard profiteren ook andere soorten mee van de verbeterde situatie. De maatregelen dragen bij aan de KRW-opgave en Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen.

10.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Milieueffectrapportage

Voor de uitvoering van de Natura 2000- en KRW-maatregelen is een MER-beoordeling opgesteld. De aanmeldingsnotitie is inmiddels ook in procedure gebracht. De verwachting is dat de voorgenomen graafwerkzaamheden geen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben en dat geen m.e.r.-procedure hoeft te worden doorlopen. Deze verwachting is gebaseerd op de conclusie van de aanmeldingsnotitie MER-beoordeling Natura 2000 en KRW Zwarte Water-maatregelen in Buitenlanden Langenholte en Holtenbroekerdijk, waarover door de provincie al wel een besluit is genomen.

Wet natuurbescherming

Voor uitvoering van de werkzaamheden heeft Landschap Overijssel geen vergunningplicht/ontheffingplicht, ook niet voor de KRW-maatregelen (zie bijlage D).

Aangezien de doelen samenhangen met Natura 2000-doelen is een toets aan mogelijke stikstofdepositie in de uitvoeringsfase niet meer van toepassing. Wel dient een melding te worden gedaan voor uitvoering van de werkzaamheden.

Melding ontgronding

Een melding inzake de Ontgrondingenwet is in voorbereiding. Daartoe wordt een grondbalans op basis van UO opgesteld en is een MER-beoordeling opgesteld. De melding betreft het grondwerk voor zowel de KRW-maatregelen als de overige ingrepen in het beheergebied van WDOD.

Projectplan Waterwet Zwarte Water

Voor de maatregelen in het beheergebied van RWS, dus de westkant van Buitenlanden Langenholte en in Holtenbroekerdijk, is een apart Projectplan Waterwet KRW Zwarte Water opgesteld.

Omgevingsvergunning

Voor alle vergunningplichtige activiteiten die onder de Omgevingswet vallen, vraagt Landschap Overijssel een vergunning aan bij de gemeente Zwolle.

Besluit bodemkwaliteit

Eerste kwartaal 2021 wordt een verkennend bodemonderzoek in het gehele projectgebied uitgevoerd.

Naar de milieukwaliteit van de bodem is vooronderzoek uitgevoerd conform de NEN5725 en NEN5717 door onderzoeksbureau Eco Reest BV. Deze concludeert dat de onderzoekslocatie (Buitenlanden Langenholte en Holtenbroekerdijk) grotendeels onverdacht is ten aanzien van bodembedreigende activiteiten. Enkel ter plaatse van de voormalige vuilstort Westerveld is de locatie aangemerkt als verdacht voor het voorkomen van bodemverontreiniging. Op deze locatie vinden echter geen werkzaamheden plaats. De aannemer zal op basis van dit rapport de, het in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, noodzakelijke meldingen doen voor het grondverzet. De rapportage is opgenomen in bijlage E.

De bodemkwaliteitskaart van de gemeente Zwolle geldt niet voor de uiterwaarden Buitenlanden Langenholte en Spiekpolder. In de Nota bodembeheer van de Regio IJsselland is opgenomen dat in afwijking van het generieke toetsingskader de mogelijkheid bestaat om binnen het winterbed van de Overijsselse Vecht het toepassingskader gelijk te stellen aan die voor de landbodem. Dat is echter niet van toepassing voor de uiterwaarden van het Zwarte Water. Voor de Vecht gaat Landschap Overijssel hier nu ook niet van uit.

Overige vergunningen en meldingen

De aannemer is verantwoordelijk voor het aanvragen van de overige (uitvoeringsgerelateerde) vergunningen, dit geldt ook voor eventuele meldingen. Bijvoorbeeld voor tijdelijke werkterreininrichting, het regelen van verkeer, eventuele lozingen als gevolg van ontgravingen van grond (Besluit lozen buiten inrichtingen), aan te brengen afrastering en informatieborden, etc.

- Werkzaamheden in het gesloten/stormseizoen
Zoals al aangegeven bij de planning in hoofdstuk 5 van voorliggend projectplan Waterwet worden werkzaamheden in de beschermingszone deel A en B niet binnen het stormseizoen (15 oktober – 15 april) uitgevoerd in verband met het verhoogde veiligheidsrisico. Werkzaamheden aan de watergang, dus buiten de waterkering inclusief deel A en B, mogen enkel worden uitgevoerd als de aannemer, voor aanvang van de werkzaamheden, een werkplan heeft opgesteld en ter beoordeling en goedkeuring aan het waterschap heeft aangeboden.
- Tijdelijke opslag/overslaglocatie
Vrijkomende materialen worden direct uit de waterstaatswerken (waterkering met beschermingszone en watergang met winterbed) afgevoerd. Een eventueel depot kan onderdeel zijn van het werkplan dat de aannemer voor aanvang van de werkzaamheden ter beoordeling en goedkeuring aan het waterschap aan kan bieden.
- Overig
Mogelijk dient een voorziening in de Vecht te worden aangelegd waar een beunship tijdelijk kan liggen voor afvoer van het materiaal. Indien dat noodzakelijk is, wordt een vaarwegmanagementplan opgesteld.

DEEL III: RECHTSBESCHERMING

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure conform afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht

Zienswijze

Als het Ontwerp PPWW KRW slenken Spiekpolder en slenk Kranenkolk is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een zienswijze moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen) onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend.

Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen, kan degene die beroep instelt gelijktijdig of na het indienen daarvan een zogenaamd verzoek om een voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen). Daarbij moet een kopie van het beroepschrift worden overlegd. Ook voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Zie voor het digitaal indienen van zo'n verzoek onder 'Beroep en hoger beroep'.

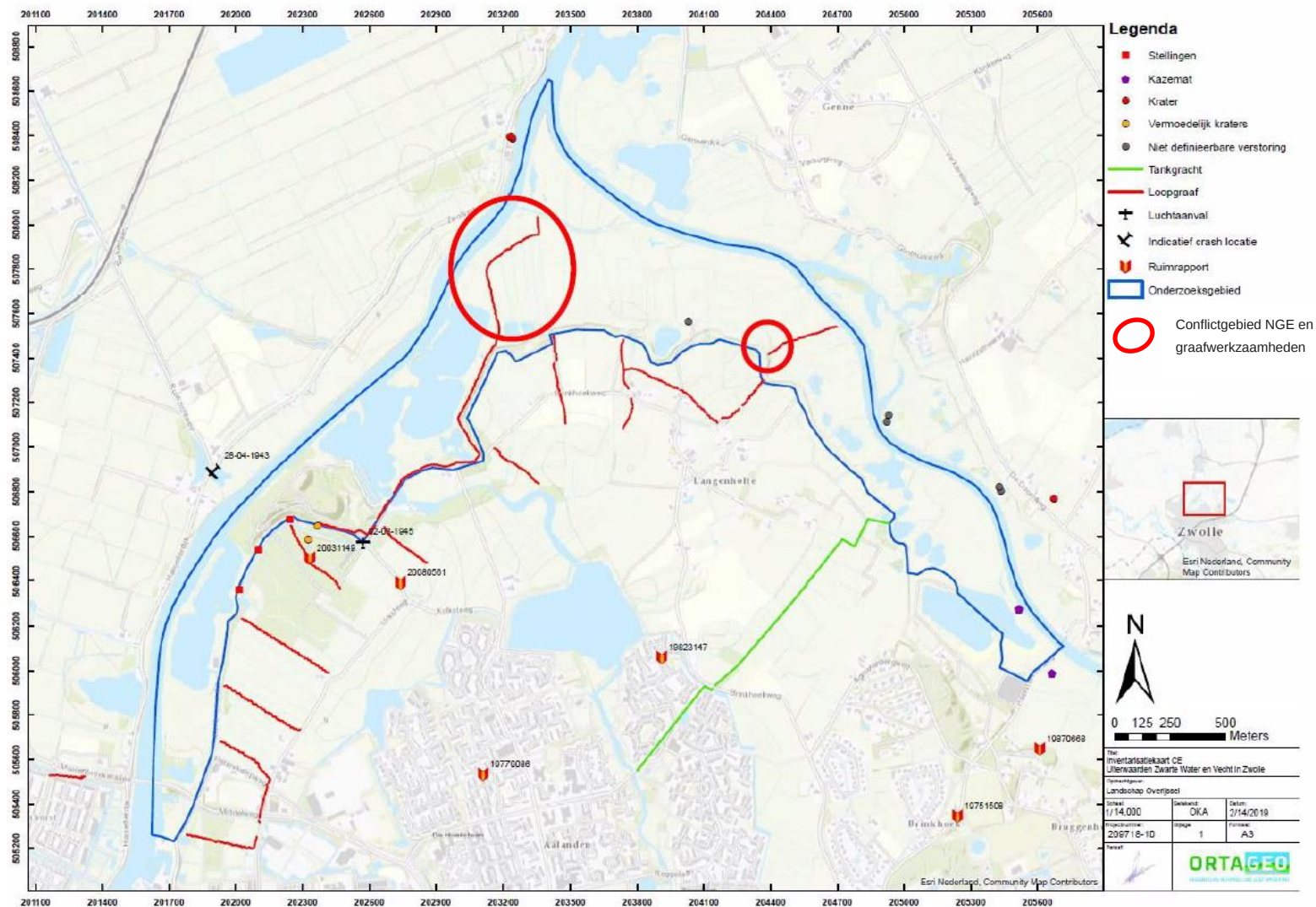
Bijlage A KRW-eisen

Overzicht van de eisen per richtlijnsoort vanuit de KRW

Soort	Ecologische eisen	Algemene ontwerp-eisen KRW (memo)	Technische eisen	Beheer eisen	In Buitenlanden Langenholte
Zeelt (aanwezig in BLL)	I. Dikke, zachte modderbodem II. Plantenrijke wateren, verlandingsvegetaties III. Stilstaand, langzaam stromend water (<5cm/sec) IV. Geïsoleerde watersystemen > weinig concurrentie andere vissen	V. Gevarieerd en robuust onderwater habitat VI. Diverse en goed ontwikkelde watervegetatie VII. Zijwateren aangetakt op de rivier m.u.v. poelen VIII. Plantenrijkwater met oevertalud boven de waterlijn 1 op ≥5 en onderwater 1 op ≥7	<u>Slenken:</u> - Minimale bodembreedte 2 meter - Minimale waterdiepte 1 meter - Talud 1>6	- Beheer van sloten in minst kwetsbare periode sept-okt - Sloten alleen vegetatie uitkassen met maaikorf gefaseerd in ruimte, modderlaag ontzien - Sloten eens in de 6 jaar schonen, incl. baggeren, gefaseerd in ruimte - Slenken open houden maar niet baggeren, maaien met maaiboot vanwege kwetsbare oevervegetatie (kievitsbloem)	<u>Ontwikkelen/versterken:</u> - Slenk (I, II, III, V, VI, VIII) - Verlengde slenk en aangetakte laagte (IV, VII) <u>Aanwezig:</u> - Bestaand slootpatroon - Kolken
Grote Modderkruiper (aanwezig in BLL)	I. Dikke, zachte modderbodem II. Plantenrijke wateren, verlandingsvegetaties III. Stilstaand, langzaam stromend water (<5cm/sec) IV. Geïsoleerde watersystemen > weinig concurrentie andere vissen V. Periodiek inundaties, overstromingsvlaktes als migratie VI. Voortplanting: ondiepe zones langs oevers> VII. overhangende begroeiing, drijvende vegetatie VIII. juveniel: ondiepe vegetatie rijke snel opwarmend water. Mag niet droogvallen	IX. Ecologisch waardevolle overgang van land naar water X. Diverse en goed ontwikkelde watervegetatie XI. Zijwateren aangetakt op de rivier m.u.v. poelen XII. De basis stroomsnelheid van de rivier benutten door geulen boven- en benedenstrooms aan te takken	- Minimale bodembreedte 2 meter - Minimale waterdiepte 1 meter - Talud 1>6 - Aanwezigheid diepere delen in sloten voor overleving in droge perioden - Aanwezigheid van verbinding tussen sloten en sloten voor voortplanting	Zie zeelt	<u>Ontwikkelen/versterken:</u> - Verlengde slenk en aangetakte laagte - Aantakken Weidevogelplas - Liezen en kolken <u>Aanwezig:</u> - Slootpatroon
Kwabaal (aanwezig in BLL)	I. Overstromingsvlaktes II. Schuilplaatsen: holle oevers, hout in water III. Paaisubstraat: steen, zand of watervegetatie IV. juveniel: ondiepe vegetatie rijke snel opwarmend water	V. Gevarieerd en robuust onderwater habitat VI. Diverse en goed ontwikkelde watervegetatie VII. Zijwateren aangetakt op de rivier m.u.v. poelen VIII. De basis stroomsnelheid van de rivier benutten door geulen boven- en benedenstrooms aan te takken IX. Verankerd rivierhout aanbrengen voor substraat- en stromingsvariatie	Zie grote modderkruiper	Zie zeelt	<u>Ontwikkelen/versterken:</u> - Slenk - Weidevogelplas - Liezen en kolken - Verlengde slenk en aangetakte laagte <u>Aanwezig:</u> - Slootpatroon - Adult Zwarte Water

Bijlage B NGE-conflictlocaties in Buitenlanden Langenholtte

Bron: Ortagio (2019) Vooronderzoek conventionele explosieven Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, rapportnummer 209718-10/B01

Bijlage C Ontwerputgangspunten

Bijlage D Bericht geen vergunning-/ontheffingplicht voor deze KRW-maatregelen

Bijlage E Memo rivierkundige onderbouwing KRW Vecht

Bijlage F Memo rivierkundige onderbouwing KRW Zwarte Water en Natura 2000

Bijlage G Memo onderbouwing waterveiligheid

Bijlage H Ontwerp AutoCAD-tekeningen

COLOFON

ONTWERP PROJECTPLAN WATERWET, REALISEREN SLENKEN SPIEKPOLDER EN HERSTEL SLENK
KRANENKOLK

KLANT

Waterschap Drents Overijsselse Delta

AUTEUR

Lara Aelen, Ilse Verbeek

PROJECTNUMMER

C03081.000167 / N2K-2020-60

ONZE REFERENTIE

D10019564:61

DATUM

1 juni 2021

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Michiel Poolman
Ecoloog

VRIJGEGEVEN DOOR

Arjan Thürkow
Projectleider

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com